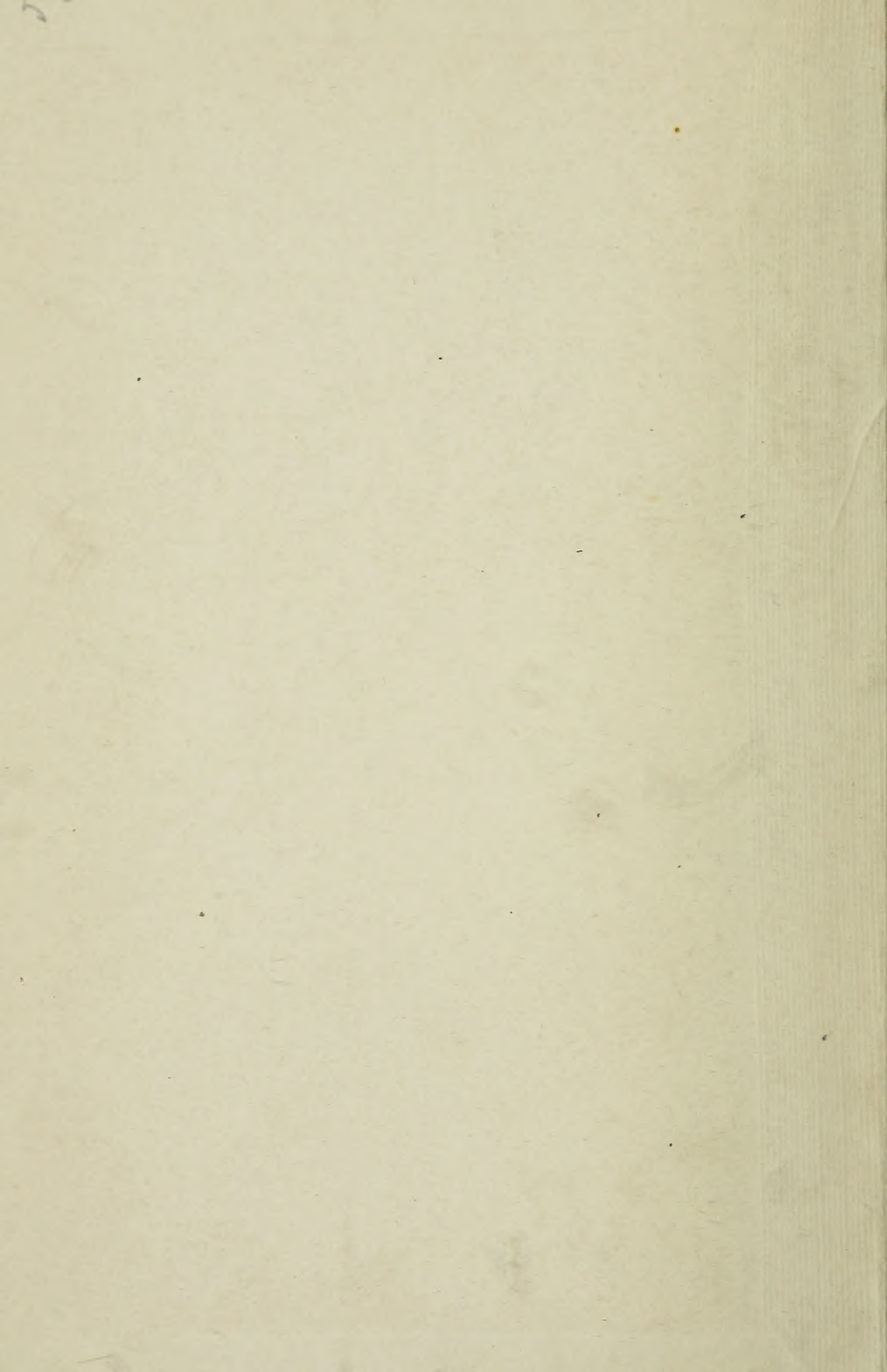
LAOIDHEAN
AGUS
DÀIN SPIORADAIL

MURACHADH MACLEOID

Mr. J. C. McMullen
220 Richmond St
Toronto

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/laoidheanagusd00macl

LAOIDHEAN

AGUS

DÀIN SPIORADAIL

M 1656 kx
Macleod, Murdo

LAOIDHEAN
AGUS
DÀIN SPIORADAIL

LE

MURACHADH MACLEOID
(NACH MAIREANN)
SCALPAIDH NA H-EARRADH

AIR A DHEASACHADH
LEIS
AN URR. CALUM MAC'ILLINNEIN, B.D.
AN DUNEIDEANN

EDINBURGH
NORMAN MACLEOD
1908

428048
30.9.44

EDITORIAL NOTE

It is with feelings of considerable satisfaction and pleasure that we put this book within reach of our countrymen. The story of the gifted author, whose early demise must be deeply lamented by all who knew him, is full of pathos and rich in poetic and spiritual charm. We did not, ourselves, have the privilege of his personal acquaintance, and yet the reading and oft rereading of his beautiful poems have resulted in a kind of knowledge that has heightened into affection. One cannot read the autobiographical allusions scattered here and there throughout his poems without being moved. They afford glimpses into a soul transfigured by grace, refined by suffering, and seized with an holy earnestness, begotten at the Cross, for the highest well-being of his fellows.

The poems, considered on their merit, are well above the average. Some of them reach a very high degree of excellence. With perhaps rare exceptions, there is nothing of the kind in our language that would suffer by comparison with his elegy on Bean Iain Iain MhicLeoid. It is beautiful alike in expression, in tenderness of feeling, and in vividness of portraiture. The subject of the elegy lives and moves and shines before our imagination,

as we read. Did space permit, it would be easy to condescend on particulars to show how well the laws of modern Gaelic verse are preserved, probably all unconsciously, in these verses. As poetry they deserve honourable mention in Gaelic Literature.

The sentiment is exceedingly good, often touching. Among religious Gaelic poets the author may be said to have gleaned in a field all his own. He was very much indebted to Peter Grant, and to some extent to Dr. MacDonald, but their influence ends with the particular mould in which he chose to cast his musings. His own life and experience gave direction and point to his meditations, while the deepening shadow of death, which was creeping over him, gave a degree of holy earnestness.

The poems are given as they are in the MS., but the Editor has ventured to suggest, for the sake of completeness and easy reference, titles for such poems as are without them in the MS. These are enclosed in square brackets.

It is our pleasing duty to acknowledge the kind encouragement of our friends, Rev. D. J. Martin, Oban, and Rev. John S. Macphail, Benbecula. These went carefully over the work in proof, and join with us in commending it for its general excellence.

The kind consideration and unfailing courtesy of our printers—Messrs. Morrison & Gibb Limited—left nothing to be desired.

We send out the book in the eager hope and belief that it may be widely read and greatly blessed.

ROIMH-RÀDH

Rugadh Murachadh Macleoid, ùghdar nan laoidhean so, ann an eilean Scalpaidh, an sgìre na h-Earradh, air an 28mh là de'n Mhàirt, 1881. Aig aois sia bliadhna chaidh e do sgoil an eilein, agus fad nam bliadhnachan a chaith e an so choisinn e cliu mar fhoghlumaiche foghainteach, sgiobalta. Aig aois seachd bliadhna deug dh' fhàg e a dhachaidh agus chaith e sia bliadhna mar sheoladair,—ceithir bliadhna a mach á baile Ghlaschu, air amhuinn Chluaidh, agus dà bhliadhna air saithichean eadar Lunnuinn agus tirean cèin, gu h-araid Australia agus New Zealand.

Bha e air tùs ro-chuimhneach air a dhachaidh, agus ro-ealamh ann an comhlionadh a dhleasdanas d' a chairdean. Ach thainig e fo bhuaidh dhroch chompanach, a threoraich e a thaobh gu slighean claona, air a leithid a dhòigh 's gu'n d' thainig e gu bhi 'na mhac struidheil. Air a thurus mu dheireadh á Lunnuinn gu New Zealand bha an aimsir anabarrach garbh agus stoirmeil. Fhuair e dochann d' a shlainte cuirp an uair sin nach do chuir e dheth a riamh. Chaidh a chur do thigh-eiridin ann an aon de na puirt-mara thall thairis, agus an uair a thainig e

mach á sin bha an t-saitheach air seoladh, agus esan air fhàgail gun airgiod, gun chairdean, agus briste 'na chorp. Gidheadh rinn e a rathad dhachaidh as na cearnaidhean iomallach sin, agus bha e làn-dea'-beathta ann an tigh 'athar, a dh'aindeon a dhearmad air a chàirdean rè na h-amisir ud.

Bha e o 'n àm so a mach gus a chrioch daonnan fuidh aire ghràdhach, chaoimhneil, a mhàthar, a rinn a' h-uile ni 'na cumhachd air son a chomhfhurtachd. Aig toiseach a ghalair bha ni-eigin do dhòchas aige gu'n rachadh e am feabhas, ach 'n a dheigh sin chaidh e na bu mhiosa, agus thaisbein comharraidhean mi-fhàbharach iad fein. Chaomhnadh e air son ceithir bliadhna an deigh dha tighinn dhachaidh, ach an deigh dà bhliadhna bha a dhòchas air faighinn thairis air a bhuille ro-lag. Chaochail e air November 13, 1907.

Bha an tinneas so air a beannachadh gu saoibhir dha anam, agus thòisich Spiorad an Tighearna a' saoithreachadh gu cùmhachdach air a choguis. Luidh a chionta gu trom air 'anam, agus chunnaic e e fein, 'na pheacach caillte, air a leagadh sios fuidh laimh-smachdachaidh an Uile-chumhachdaich. Chomhairlich e a cho-aoisean òga an cul a chur ris a' h-uile cuideachd olc agus aingidh, agus gu h-àraid deoch-laidir a sheachnadh, oir b'e so a dh' aobharaich a leithid a chall d' a fein. Bha e fada as eugmhais dòchas da anam, agus thainig e dh' ionnsuidh a cho-dhunaidh nach robh trocair no tearnadh ann air a shon. Is iomadh là agus oidhche an-shocrach, mi-fhoiseil, a chuir e seachad, a' caoidh air son a chionta ann a bhi a' ceusadh an Fhir-shaoraidh, agus a' dòirteadh fhala

luachmhoir-san. Ach cha b 'i toil an Tighearna fhàgail anns an staid dhorcha, dhòruinneach so. Dhealraich solus a Chroinn-cheusaidh a steach d' a anam, agus, mar ann am priobadh na sùl, thainig an teachdaireachd so d' a ionnsuidh o shuas. "Is leor mo ghràs-sa air do shon." Ghabh e Criosda air fhocal, agus theich a' h-uile eagal agus teagamh uaithe air ball.

An deigh iompachaidh chaomhnadh e air son dà bhliadhna, 'na Chriosduidh soilleir agus dileas, an comhnuidh a' moladh ainm an Tighearna, agus a' cur an ceill meud nan nithean a rinn Dia air a shon. Bha a ghibhtean 'nan-iongantas do na h-uile a thaghail air. Chaith e 'uine a' cur ri cheile nan laoidhean binn, blasda, so, agus ag urnuigh gun sgur. Dh' fheith e an t-aiseag a null as an t-saoghal so dhachaidh le foighidin diongmhalta, a' cumail fagus air an t-Slanuighear, agus a' deanamh na dh' fheudadh e air a shon-san. Thuirt e gu tric gu'm b' iongantach an ni gu'n robh e' dol a bhàsachadh air son a bhi beò gu bràth.

Cha robh e ach sia là deug air an leabaidh aig a' chrioch, agus ghleidh e a chiall reusonta gu soilleir agus gun smal gu na mionaidean mu dheireadh. Bha tlachd iongantach aige ann an Soisgeul Eoin, far am bheil Criosda Fein a labhairt cho tric. Chaidh sin a leughadh dha, agus mar an ceudna an treas Salm thar an fhichead, agus na h-earrainnean mu dheireadh de 'n t-seachdamh caibideil an Leabhar an Taisbeanaidh. Air a'mhaduinn ma'n do chaochail e, ghairm e a mhathair chum na

leapa, agus thubhairt e "Cha 'n eil mise gu bhi fada an so; bithibh-sa mar sin foighidneach agus misneachdail, oir tha sibh a' cur dragh orm le 'ur caoidh. Bha mi car ùine air mo phianadh le eagal a bhàis, ach tha sin uile seachad a nis, agus tha mi ro-thoileach an saoghal so fhàgail air son a bhi maille ri Criosda. O Criosd an diugh!" Mu shia uairean feasgar an deigh so thug e suas an spiorad, agus chaidh e steach do ghairdeachas agus aoibhneas na muinntir a gheibh bàs ann an Criosda.

Bha Murachadh Macleoid 'na òganach air an do bhuilich an Tighearna mòr-thalanna, a thaobh inntinn agus tuigse. Bha e mar an ceudna anns na bliadhnachan mu dheireadh 'na Chriosduidh ro-dhileas agus dhiongmhalta, a rinn bunait a mhain anns an dìdean laidir sin air nach toir geatachan na h-ifrinn buaidh. Bha a bhàs 'na bhuille ghoirt d' a phàrantan, da luchd-daimh, agus da luchd-eolais, agus cha bhi e furasda 'àite a lionadh ann am fion-lios an Tighearna. Bí a rùn dhurachdach fein, am feadh a bha e a lathair, gu'n rachadh na laoidhean agus na dain spioradail a sgriobh e a chlo-bhualadh, a chum urram agus gloir a Thighearna agus a Shlanuighear. Agus tha sinne a nis 'g an cur ann an làmhan ar co-luchd-dùthcha an dòchas gu'm bi iad air an cleachdadh mar inneal an lamhan an Spioraid Naoimh air son a bhi 'g ath-bheothachadh anama, agus 'g an tàladh a steach a dh' ionnsuidh rioghachd Chriosd.

A. S. M.
S. M.

CONTENTS

LAOIDHEAN AGUS DÀIN SPIORADAIL

LAOIDH I

[Am Bas Spioradail]

1 Nach duisg sibh a chairdean 'n 'ur slainte 's 'n 'ur 'n oig,
Gu caithris is urnuigh 's 'ur dusal ro mhor;
Tha sac bho 'n namhaid 'g 'ur taladh gu bron,
Toirt luths 'o 'ur smaointean 's 'g 'ur nulag 's a' cheo.

2 Chi thu cuid anns an t-saoghal ro shaoirsneal le shogh,
An cridh'air a lionadh 's am miannan gun leoir;
Cha chluinn thu 'nam briathran ach sgiala m'an lon,
'San t-anam neo-chriochnach 's gun sgial air a choir.

3 Fuirich car uin gus an caochail gach sogh,
A theicheas mar sgaile 's a' blath mar a' cheo;
Faic am fear laidir 'n a ghairdean rinn bosd,
A' gleachd ris an fhiontach mar chiochran gun treoir.

4 Tha Satan cho briathrach gu riarach 'ur cail,
'S an fheoil air a thaobhsan bheir umhlachd gun dail;
Gun eagal no curam mar bhruidean a' fas,
Caoin-shuarach mu'n t-siorruidheachd nach crioch-naich gu brath.

5 Nach stad sibh a chaïrdean oir bhathadh 'ur smuain,
Gu sealltuinn gach taobh dhibh air caochladh an t-sluaigh;
A chleachd a bhi comhl' ribh 's gach doigh dol mu'n cuairt,
'S ro thearc an diugh beo iad 's tu aonranach 'g an cluain.

6 'S nach seall thu air larach tigh tamh do luchd gaoil,
A chunnaic thu treubhach 's ro eibhin gun ghaoid;
Le teaghlaichean oga a' comhrag an t-saoghal,
'S gach aon dhiubh fo' 'n bhosdan ro bhreota 's an uir.

7 Tha guthannan cruaidhe 'g ar ruagadh gach la,
Toirt rabhaidhean druighteach gu 'r dusgadh tre ghras;
A chlaidheamh 's e ruisgte 's ar n' uine ro ghearr,
Mur duin sinn ri Criosda ri sgiathan air geard.

8 Tha bantrach le ciochran ro chianail fo chàs,
Ach cliu bhi do Iosa dh' fhag briathran a ghraidh;

Fear tighe na bantraich 'na teanntachd ro bhlath,
'S a ghairdeanan sinnte gu didein d'a h-al.

9 Nach lub sibh 'ur gluinean ri ughdar na slaint,
'S gu'n dhoirt E fhuil phriseal chaidh iobradh 'n 'ur 'n ait;
A ghlanas air n' eucairt mar reultan ro aill,
Ni iomchuidh air neamh sinn 'na sgeimh-san gu brath.

10 Gach aon tha gun eolas air morachd Mhic Dhé,
Na stadaibh 's a' chomhnard mar Shodom gun cheill;
Ri aighear is solas 's gach struidhealachd bhreun,
Bheir t-anam do dhoruinn 's do'n *tophet* gun leirs.

11 So 'n doruinn bhios piantail 's nach criochnaich gu brath,
Co 'n dain a' ni sgeul air gun bhi fiaradh mu'n chradh;
Tha 'n cuideachd nan diabhoil 's e miann 'san ceol-gair,
Bhi teannachadh thruaghan gun truas dhoibh no baigh.

12 'S e 'm bron bhios ro chiurrt' gu 'm bi diombadh an Uain,
'S a chorruich a' taomadh 's 'g an sgiursadh ro chruadh;
'S an t-ainm tha ro naomha bi gaoid roimhe is fuath,
Le toibheuman oilteil 's an *tophet* ro thruagh.

13 Bi Lucifer graineil le tabhachd gu leir,
A' riasladh nan truaghan 's gach uair cuir an ceill;
A' fanaid ri canran 's ag aireamh gun gheill,
Do bhraithreachas Shatain seach fabhar Mhic Dhé.

14 Cha'n 'eil cainnt anns an t-saoghal ni chuis chuir an ceill,
Riamh cridhe cha d' ghluais, oir cha robh cluas ann a dh' eisd;
'S cha 'n fhacas le suil e meud na daorsa gu leir,
Tha 'n cuan lasraichean siorruidh 's corruich Dhia air le meud.

15 Och nach tig sinn ag urnuigh le durachd is sbairn,
Gu bonn a chroinn-cheusaidh far an d'eigh an t-Uan Caisg;
'S a lotan 'n ar leirsinn mar eiric 'n ar 'n ait,
A dh' aisig 'na ghaol dhuinn rathad saoraidh o' n bhas.

16 Nach iarr sinn a Spiorad bhi sileadh tre ghras,
A thaiseach ar cridhe gu sireadh a ghraidh;
Gu'n tuiteadh na lannan tha dalladh ar cail,
Gus an tuig sinn air feuman is eifeachd a bhais.

17 Faic thus' aon do 'n t-sluagh ud chaidh fhuasgladh o'n bhas,
Dha 'n do nochdadh a sgeimh-san is eifeachd na slaint;
'S e miann bhi 'g eisdeachd deadh sgeula nan gras,
Is cliu an Fhir-shaoraidh toirt urach do 'n cail.

18 'S duilich leam fein bhi gun speilig gun treoir,
Nach faigh mi dha 'n eisdeachd 'san t-eug air mo
thoir;
Is air latha na slaint rinn mi taire ro mhor,
A' m' chiontach aig Satan gu'n do dh' fhailnich mo
threoir.

19 Gloir do 'n Fhear-Shaoraidh 'san cliu dha gu buan,
Rinn fathast mo chaomhnadh 'na naomhachd 's
'na thruas
Gun tlachd a bhi diteadh 's e stri ris gach sluagh
'S ged a chaill mi gach solas tha mo dhochas 's an
Uan.

LAOIDH II

[GRADH M'FHEAR-SAORAIDH]

Air fonn: "Tha Sion a' seinn"

1 THA mi fo leon 's mo threoir ri fannach,
'Nam dheoraidh airsneulach caoin;
Gun dochas gu brath ri slaint air thalamh,
'S am bas 'na chabhaig teachd dluth;
'S gach lighich fo 'n ghrein cha leigh's mo ghalair,
'S mo reis chaidh seachad mar dhriuchd;
'S tha galair mo chleibh 'ga m' reubadh dhachaidh,
'S le pein theid m' anam fa sgaoil.

2 'S fheudar dhomh innseadh 's mi fior 'g a aithris,
Tha diteadh maille ri m' phein;
'S e misg agus poit 'rinn og mo mhealladh,
'N a' m' dheoraidh greannach gun cheill;
Thug mise do 'n uir 'an tus mo latha,
'S mo ghlaodh 's gach cala fo 'n ghrein;
Gu 'n seachainn sibh poit is ùis na bracha,
Ma's deoin leibh beannachd 'ur Dé.

3 Thug e dhomh buadhan cruaidhe, fallain,
'Bu thruagh a chaith mi gu leir;
Gu 'n do chaill mi mo luths mar bhruid gun anam,
'S gun smaoin mu mhaise mo Dhé;

A' saltairt a ghaoil gun diu fo m' chasaibh,
'S a run 'g a m' leantuinn 's gach ceum;
'S ged thug mi gach tair do ghradh an Athar,
Bha 'fhabhar maireann dhomh fein.

4 Cliu do 'n Uan thug buadh air thalamh,
Air truaillidheachd, peacadh, is bas;
'Choisinn an t-saors' do dhaoinibh grathail,
'Bha aognuidh ceannairceach, grànnd';
'S a' lagh air an toir le 'n doigh an sgaradh,
Dh' an *tophet* fharsaing gu brath;
Do dheatach na pein 'bhios eigneach maireann,
Mo ghné-sa b'airidh an t-ait.

5 Cha do thoill mi na b' fhearr na cradh na lasair,
Gu brath an comunn nan truaigh;
'Rinn dimeas is tair air slaint' an anam,
'S an gradh a cheannaich cho cruaidh;
A' sonas tha saor gu cuirt nam flaitheas,
Ma's diu leinn amharc air suas;
Chaidh chrochadh air crann is srann aig fhallus,
'S mar allt shruth naomh-fhuil a nuas.

6 'S e peacaidhean mor an t-sloigh chaidh cheannach,
A chomhraig ceannard nam buadh;
Ged bhiodh iad cho breun 's gu'm b'eilt an aithris,
Chaidh sgeul nam beannachd a luaidh;
Gach aon leis an aill tre ghras bhi gabhail,
Mar sgail gu falach an truaigh;
Ni fuil an Uain Chaisg 'n ar 'n ait ar glanadh,
A phaigh ar ceannairc le buaidh.

7 'S duilich leam fein mo leirs' bhi salach,
S' nach leir dhomh aithris mu ghaol;
An Dia tha ro threun rinn neamh is talamh,
E fein mar charaid aig daoin';
A' siubhal fo thair 's gach ait 'ga agairt,
'S b'e grain nan sagairt a ghnuis;
Is eisempleir ghloirmhor oirdhearc mhaiseach,
'Toirt leon is eallach dh'an smaoin.

8 'Nuair chualas a' sgeul á beul nan aingle,
Rinn Herod cabhag le run;
A cheasnach nan druidh mu'n naoidhean bheannaicht,
Gu innseadh mu'n t-sealladh ro naomh;
A chunnaic luchd spreidh air sleibh na machair,
'S a' reult bu lannaire curs';
Gu'n do sheas i le dearrs' 's a blaths a' lasadh
Mu'n stapull, 's beannachd fo curs'.

9 Sud an t-Uan Casg aon ghradh an Athar,
Bha sgail an t-seallaidh aig Maois;
A' nochdadh gach ceum 'na reis air thalamh,
Mor eifeachd fala gun ghaoid;
Gu theachdsan dha 'n fheoil bhiodh rois is deachamh,
'Na lon aig anam nan Iudh'ch;
'S bhiodh lagh nan deas-ghnath mar sgail aon cheannairc,
Gu brath a' tagairt as ur.

10 Tha cruas air mo chridh' mar phios á carraig,
'S mi sgith do charaibh an namh;

A dhall mo dha shuil le dusal codail,
'S mo smaoin a' gearradh mo chail;
Gu meorach le uigh mu'n t-saoghal mhaireann,
'S de chuirt bhios m' anam 'na phairt;
'S an t-siorruidheachd bhuan, mo thruaigh an t-anam,
Nach buannaich flaitheas tre ghras.

11 Sagart an aigh a phaigh 's a cheannaich,
Gu brath chuir faileas air chul;
Seann lagh nan deas-ghnath chuir gras air falach,
'S an la 'n do chriothnaich an saogh'l;
A ghlaodh e le buaidh 's bu chruaidh an sgal i,
An uaigh toirt thairis a daoin';
A choisich mar chach air sraid a' bhaile,
'Na slainte fallain gun ghaoid.

12 Ceannaird nan Iudhach liugach carach,
An suil 'gha amharc le tair;
A' cromadh a chinn 'bha sgith 's a' chath ud,
Am firean beannaicht 'n a ghradh;
Is mallachd Iehobhah 'doirteadh thairis,
Air fheoil a' tagairt ar pairt
A ghiulan air fein gu leir ar ceannairc
Gu'n do reubadh anam gu bas.

13 Sona gu brath an aireamh bheannaicht,
Fo sgaile Ceannard na saors';
Cha chomasach cas no bas a sgaradh,
O'n ghradh nach atharraich run;

'S 'nuair bhios iad le pein an eug 'gha 'n teannach,
'S iad eigneach anshocrach ciurrt';
Bi an t-anam ag ol á lon a gheallaidh,
Troimh Iordan dhachaidh a null.

14 Bi aingeal Mhic Dhé a' feitheamh an anam,
Gu leum e dealaicht o'n fheoil;
Bha dhoibhsan 'n a prioson sgith air thalamh,
A' stri 's a' cathach le deoin;
An aghaidh a gné 'tha breun 'n a sealladh,
Ma's leir do anam a choir;
Tha fathast ro thruagh fo ruaig na nathrach,
Mar uan measg mhathoin an cro.

15 Na faighinn mo mhiann is riarach m' anam,
Gus an sgeul so aithris le coir;
Mu ghradh is mu thruas an Uain ro bheannaicht,
Do thruaghain cheannairceach sloigh;
O'n mhallachd gun leus ro oillteil salach,
Nach d' gheill do ghealladhean og;
Bha saltairt a' ghaoil gun ghrunnd na aigeal,
Tha saors' trid fhala do seors'.

16 Tha mo dhochas tre ghras ri slaint do m' anam,
Oir phaigh an Ceannard cho daor;
'Na eiric 'n ar 'n ait 's a radh air aithris,
'S gach canan 's teangadh 's an t-saogh'l;
Ma thig sinn dha dluth sinn bruit le eallach,
Ni naomhachd fhala a' chuis;
Tre chreidimh na buaidh bi suaimhneas flaitheis,
Do thruaghain anshocrach chlaon.

17 Hosanna gu brath do ghradh an Athair,
Nach d' fhag an talamh o'n bhinn ;
Fo dheatach bith-bhuan 's fo thruaigh na lasair,
Do chuan gun aigeal a chaoidh ;
Measg dhiabhuilean breun 'nan gné ro ghrathail,
Le 'n aoibhinn sgalaich nan daoi ;
Is corruich Mhic Dhé le meud 'g an sgathadh,
'S a phein co 'dh' aithriseas i.

18 Nach tuig sibh 'n a thrath gur fearr an rathad,
Tha tearnadh dhachaidh gu gloir ;
'S ged 's cumhann an ceum 's neo-sheimh ri ghabhail ;
Le eigin 's anshocair mhor ;
Is iomadach beisd a' feitheamh ri faire,
'S iad treun gu gearradh na feol ;
'S 'nuair sheallas iad geur air seul na fala,
'S beag feum an lannan no'n gloir.

LAOIDH III

Marbhrann do Bhean Iain Iain Mhicleoid, Scalpai

Air fonn: "'Nuair bha mi og 's mi maille riut,
Ma 'n deachaidh mi gu sàl"

1 'S duilich leam 's gur duilich leam,
An diugh 'bhi togal fonn;
Mar chuimhneachan ro mhuladach,
'S mo chuideachd buileach lom;
A' caoidh an lochrain mhaisich,
Bha na beannachadh 'n ar ceann;
Is tric a bha na taicse dhomh,
'S thug altrum dhomh 'na cainnt.

2 An teachdair 'rinn a sgaradh uainn,
A chuir am bail' fo thurs';
Gach aon diubh feumaidh aideachadh,
Le barrantas dha m' rann;
Gu'm b' mhathair ann an Israel i,
Gun timeachas na meang;
'Na caithe-beatha firinneach,
'S am Biobuill aic' mar cheann.

3 B'ioc-shlaint do na h' euslaintich,
A teagasgan 's a gaol;
Bu dhurachdach a h-earalan,
Mar bhainne milis ùr;
A fhuair i fein o 'n t-Shlanuighear,
'S an tobar lan nach traogh;
B'e 'deoch 's a biadh 'bhi 'g aireamh air,
Gu'n d' dhuin am bas a suil.

4 Bha caithe-beatha diadhaidh-sa,
A' teagasg rian do chach;
A' nochdadh le deagh ghniomharan,
Deagh riaghailt buadhan grais;
'S na buaichaillean bu durachdaich',
Bha 'n tir a' fhraoich 'na la;
A bheathaich og 'na ciocras i,
'S thug toradh fior le blath.

5 Cha d' chrion an t-oilean eireachdail,
A fhuair i 'n eilean Leodh's;
Bho theachdairean bu shoilleire,
Gu earrain chuir air doigh;
A' beathachadh nan diobarrach,
Le simplidheachd ro sheolt';
'S an t-aingidh fein ro iarganach,
Le eud nam buachaill coir.

6 B'e MacRath mor a h-aon diubh sud,
Bu tric a dhruigh a chainnt;
Air cridheachan an alaich ud,
'S a leigheis cach air ball;

Na Leathanaich a' slanachadh,
Le soisgeul blath gun mheang;
'S be sud na laoich a dh' aitich i,
'S thug Dia a fas le laimh.

7 'S bearna mhor 's an eaglais i,
'S a h-eisempleir air gras;
'S bu durachdach a h-urnuighean,
Le uigh ri fear a graidh;
'S be sud an ceol 'na gluasadan,
'S 'na dol mu'n cuairt gach la;
Bhi bristeadh sios na spiosraidh ud,
'S 'g an roinn le brigh ri cach.

8 B'e sud an cridhe truacanta,
Bha fialaidh suairce coir;
Cuir thairis leis a' bhaghalachd,
Chuir spiorad grais innt' og;
Bi priomh nan Criosduidh Gaidhealach
Bhiodh gniomhach lan do ghloir;
'Cuir urram air an t-Shlanuighear,
B'e 'neart, 's a slaint, 's a treoir.

9 Bu cheangailt ris na braithrean i,
Bha gradh a' dol thar cainnt;
'S an fhianuis innt a' dealrachadh,
'Na brollach blath gach am;
Cha 'n eisdeadh i ri gàbarsaich,
No caineadh neach do 'n dream
Thog fianuis, 's ann a dh' fhagadh i,
Aig fear a graidh ri roinn.

10 B'aithne dhomh o m' leanabachd i,
A' m' bhalachan o 'n chich ;
'S tric a dhruigh a seanachasan,
Air dalmachas mo chridh' ;
'S ged shiubhal mi a'm' reubalach,
'S gach cearn fuidh 'n ghrein bhiodh brigh ;
Bhiodh 'comhradh ghlic 'g a m' ruagadh-sa,
Mar ghuth ri m' chluais le binn.

11 Thug mi suas mo dhochas,
Nach robh trocair dhomh gu brath ;
'S mo chridhe bruit ro iarganach,
Le fiamh roimh theachd a' bhais ;
'S ann thoisich i 'g a m' ionnsachadh,
Mo shuil a thoirt an aird
Ri Criosd', air crann air Calbhari,
Is fhuil 'n a deann 'n ar 'n ait.

12 Cha b' ann dhomhs' a' m' aonar,
Bhiodh i saothrachadh gach la ;
A reir a comais durachdach,
A' dol le uigh 's gach ait ;
A' labhairt bhriathran urachaidh,
Ri luchd na daors' bha 'n sas ;
'S cha 'n iongantach ged' dh' ionndraininn,
A gnuis 'bha dhomh 'n a bhiaths.

13 Fhuair i anns an fhasach so,
De dh' amhghairean is bron ;
Cha dean mi so an innseadh dhuibh,
Ma's sgithich mi le deoir ;

An teaghlach caomh a dh' araich i,
Le modh is gradh ro-mhor;
Deagh sheol na mathair dhiadhaidh ud,
Tha 'n diugh a' crionadh breoit'.

14 Bu shnasail 's an tigh leughaidh i,
Ag eisdeachd an t-seann sgeoil;
'S a h-aghaidh chaomh a' dealrachadh,
Le gairdeachas is ceol,
A h-urnuighean ag urachadh;
Le driuchd o Righ na Gloir,
'S a' chuideachd bhiodh 'g a cuairteachadh;
Bhiodh miannan nuadh 'n am feoil.

15 'S 'nuair bhiodh i bochd cha'n eigheadh i,
A h-eigin ri na sloigh;
Ach sgeadaicheadh i a h-eudach,
Mar chailin shunndach og;
Fhad 's mhair a neart 's a tabhachd dhi,
Bha h-aite-sa 's a' chro;
Ag eisdeachd glaodh nam buaichaillean,
Toirt cliu an Uain le deoin.

16 'S gach maise bha i pairteachadh,
'Na pears' do ghnath 'n a feoil;
B' eireachdail air Sabaid i,
Mar fhluir air bharr an fheoir;
Thuigeadh neach bhiodh tur aige,
Roimh shealladh suil bu bhoidhch';
Deagh chridhe cubhraidh Gaidhealach,
A sheasadh aird a' choir.

17 Tha i nis le greadhnachas,
Ro aoibhinn ann an gloir;
'S an trusgan fhiorghlan dhealrach,
A dh'airmheadh dhuinn le Pol;
An neart 's an sgeimh na Trianaid,
Gun chriochnachadh na's mo;
'S gur dall mi fhein gu smuaineachadh,
Mu'n t-sonas bhuan tha 'n gloir.

LAODH IV

[AN IOBAIRT-RÉITE]

Air fonn: "An t-eilean Muileach, an t-eilean aghmhor"

1 SUD an gradh nach fhaigh bas gu siorruidh,
Gun samhuil dha, cha dean dain ach fhiaradh;
Cha d'innis Daibhidh le 'chainnt 's a bhriathran,
Ro mheud a ghaoil dhuinn 's a naomhachd shiorruidh.

2 'S e sud ughdarras Righ na Slainte,
Dh'fhag e oighreachd le soills' 's a h-ailleachd;
A ghaol do'n t-saoghal 's a' chuis 'na chradh dha,
Fo bhinn an ditidh 's fo chis aig Satan.

3 Le peacadh sgiursadh o ghnuis-san Adhamh,
An nathair shuarach a bhuair 'n a chail e;
Gu 'n d'ith e dhise thug binn a bhais air,
A sgar gu siorruidh a shiol á Paras.

4 Chaidh esan fhuadach á suaimhneas Phàrais,
Far robh gach solas is sogh do-aireamh;
Fo 'n mhallachd bhuan fad a chuairt 's an fhasach,
'S a shliochd gu leir 's iad gun Leigh gun slainte.

5 Chaidh sligh' na slainte gu brath a dhunadh,
Le claidheamh dealrach 'bha ghnath a' tionndadh;
Ach cliu gu brath dha na dh'fhag gun luths e,
Thug anam fein air son eiric dhaoine.

6 'S tric a shil e gu goirt na deura,
Feadh bhailte Iudah 's iad dluth do leir-sgrios;
Nach d'thug iad umhlachd 's a ghaol-san reidh dhoibh,
Is fasgadh siorruidh is dion fo sgeith-san.

7 Sud an gradh a bhiodh blath do chiochrain,
Do n' bhantraich leointe 's dha deoraidh cianail;
A naimhde fein a' toirt geill da bhriathran,
A' sileadh struithleach le gaol 'g a gheurach.

8 'S e Righ na Gloir e, Iehobhah 's ainm dha,
An t-Athair Siorruidh thug fhiamh 's a dhealbh sinn;
A bh' air a dhiteadh le binntean cealgach,
Is casaid bhreugach nam beisdean dalma.

9 'S ann leam bu mhiannach le m' uile dhurachd,
'Bhi seinn le danaibh gu brath gun chaochladh;
A spiorad fein a' toirt leirs' do m' shuilibh,
A' cur an ceill mar chuir eiric saor sinn.

10 Cliu gu brath do dh' Aon graidh an Athar,
A dh' aisig slainte gu brath do pheacaich;
A ghabh air 'n aite le baigh is gaisge,
Gu'n chuir e crioch air gach fiach bha 'g agradh.

11 'S e tha 'ga m' fhagail an diugh cho tuirseach,
Nach 'eil mo ghradh dha cho blath 's a luiginn;
Corp a' bhais so 'g a m' fhagail daoirsneil,
Cho fad 's a tha mi o aithn' a naomhachd.

12 Sud an fhuil a chaidh uil' a doirteadh,
Air a cheusadh le pein is doruinn;
An cupan feirge 'bha searbh ri ol dhuinn,
Na thoill an saoghal 'n a aon dhe chomhrag.

13 Chrom e cheann leis a' ghlaodh 'bha cianail,
Toirt suas na deo, ri gach feoil bha uamhas;
An cruinne-ce 's e gu leir fo luaisgein,
Na mairbh ag eiridh bha breun 's na h-uaighibh.

14 Dhubh na speuraibh le neulaibh dorcha,
A' ghrian gun soills' mar an oidhch' do-lorgta;
Gach aon 'bha lathair thug tair is ana-cainnt,
Air chrith roimh 'n Uan a thug buadh cho calma.

15 'S ann a ghuidh e as leth a naimhde,
A bha 'g a cheusadh le pein is teanntachd;
A ghaol cho blath gus an d' fhag a chainnt e,
A shuilean grasmhor 's am bas cur lann annt'.

16 'S nach dorch a' chuis a bhi 'deanamh tair air,
A bha cho iosal ri dig an stapuill;
A bh' air dhimeas 'n a thim 'san fhasach,
A' cosnadh saorsa do dhaoine graineil.

17 'S bha mi fein do 'n ghné bu shuairich,
'N a m' chiontach oillteil 's gach seol neo-stuama;
'S 'nuair bha mo dhochas ri gloir a shuaimhneas,
Trid olaidh chubhraidh 'chuir saor o thruaigh mi.

18 'S leoir a ghras-san do'n traill is suaraich,
Ma thig sinn dluth dha ni naomhachd suas dhuinn;
An t-slighe ghraineil 's am b'ghnath leinn gluasad,
Ni fhuil ar saoradh 's bi chliu gu buan dha.

19 'S e an ti a tha tigh'n 's na neulaibh,
'S a chuideachd ghloirmhor do shlogh na neamhaibh;
'S an latha mhor ud bidh 'ghloir 'n a h-airde,
Na cnuic 's na sleibhte a' leum roimh lathaireachd.

20 'S gach neach thug gradh dha tre ghras air thalamh,
'S an fhaoin gach càs dhoibh 's gach cradh theid seachad;
Mar dh' innis Pol ged 'bu mhor bha ghleachdan,
A mheas gach daorsa mar dhruchd na maidne.

21 'Nuair theid an trompaid le fuam a sheideadh,
'S a bhios an saoghal mar dhùin de eibhlibh;
An t-Uan 'n a ghloir—co tha beo 'ni sgeul air?
'S na naoimh le solas ri ceol ag eiridh.

22 So an Ti ud 'bha diblidh bronach,
A thug na h-Iudhaich do chuirt na Roimhe;
A dh' aicheadh Pilat 's ri bhinn-san chordadh,
'S b'e bhreth chuir saor ged thug aont' le foirneart.

23 Ach ma tha thu do 'n aireamh shuaimhneach,
Bi saighdean Shatain a ghnath 'g a d' ruagadh;
Na caill do dhochas 'measg ceo is duathair,
Fear-saoridh beo 's ni e chomhrag suas dhuinn.

24 Nach seinn sinn cliu do 'n Fhear-shaoraidh ghloirmhor,
Is dluith na brathair 's nach fag an deoraidh;
'S ged bhiodh an saoghal 'g a m'sgiursadh comhladh,
Cha sguir mi dh' urnuigh 's mo dhuil ri trocair.

LAOIDH V

[AN ATH-BHREITH]

1 'S NUAIR bha mi claoidhte an sas,
'S am bas dhomh na chuis-uamhais;
'S mallachd Dhé air m' fheoil 'g a m' chradh,
'S a lagh le ràs 'ga m' ruagadh.

Co-sheirm: Gloir is cliu do dh'Aon Mhac Dhé,
Thug cho treun a' bhuaidh dhuinn;
Trid lot a thaoibh is sugh a chleibh,
Tha neart is leigh's do thruaghain.

2 Shaltair mi fhuil iomadh uair,
'S aithntean bu shuarach leamsa;
Ach 'nuair a ghlaodh mi ris 'n a m' chàs,
Bu luath a làmh a m' ionnsuidh.

3 'S chunnaic mi larach nan tairnean,
'S mar bha a lamhan sgaoilte;
'S iad dearg le strianaibh dubh a chraidh,
'N a m' ait-sa air a chiurradh.

4 'S 'nuair fhuair mi boillsg dhe m' chiall,
Shil mi sios le struladh;
A cuimhneachadh mar chum mi Ios',
Le ciabhaibh fliuch a' glaodhaich.

5 'S ged a dhiult mi e le tair,
Bha 'Spiorad graidh-san dluth dhomh;
'S ged 'bha mi 'm chiontach luibhreach breun,
Ni fhuil mar reult gun sgonn mi.

6 Ach a bhochdan Chriosd 's gach ait,
Tha iomadh càs 'g 'ur spuinneadh;
Nach seinn sibh aird do Fhear 'ur graidh,
Do aros bheir sinn dluth dha.

7 'S nach tig 's nach dluthaich sibh ri cheil,
'S nach eigh sibh ri Fear-saoraidh;
Gu lion a ghaol sinn gu ar beul,
'S an tobar reidh gun traoghadh.

8 'S e so Righ is Dia nan neamh,
A chuir a sgeul 'g ar n' ionnsuidh;
Is Aon Mhac graidh chaidh 'lot gu bas,
A' tairgs' a ghrais 's a naomhachd.

9 B'e mo shonas 's mo cheol-gair',
Gu'n robh mo ghradh mar luiginn;
Gun smuain bho namh'd is soills' a ghrais,
'S a lathaireachd gun chaochladh.

LAOIDH VI

[Mo Shlanuighear]

1 Na'm b'urrainn mi dh' eighinn sgeula mhilis mo chridh',
Mar 'thainig an Slanuighear graidh a chosnadh mo shith;
Bha 'm prioson an sas aig namhaid m' anam fo chis,
'Ga m' iomain gu truaigh, gu cuan na lasair gun chrich.

Co-sheirm: Hosanna gu brath do 'n t-Slanuighear thug dhuinn an t-saors',
Thug dhuinne tre ghras an t-slaint a cheannaich e daor;
Trid a chroinn-cheus', is eigin fallus a chuim,
Tha fuil an Uan-Chaisg cur blaths is taitneas 'na m' chridh.

2 'S cha d'fhag e mi riamh—bha bhriathran milis os iosal,
'Ga m' dhiteadh gach ceum 's cha gheilleadh ceannas mo chridh;
'S e bualadh gach la le gradh aig dorus mo chridh',
'S e duilich fo chàs, nach b'aill leam fhosgladh le sith.

3 'S 'nuair thainig mi dluth do chuirtibh ifrinn dhol sios,
Bha 'namhaid le spors air doigh a' fanaid mu m' chrioch ;
'S 'nuair bha mi gun dochus, b'oillteil duilich mo dhiol,
Chuala mi 'n guth caoi, "Mo ghaol cha d' dhealaich riut riamh."

4 Cha 'n fhaighear 's an fheol a ghloir a thabhairt do 'n Uan,
Cha d' innseadh le baird, 's le faidhean, 's abstoil ach blian ;
'S i 'n t-siorruidheachd mhor, is sluagh nam flaitheas le miann,
'S na h-ainglibh le cheil, 's e neamh so an caithream gun chrioch.

5 'S 'nuair chunnaic E'n saoghal mucht' fo'n mhallachd gun leigh's,
Gun doigh dhoibh gu brath air fabhar beannachdan Dhé ;
'S e urras a ghraidh a phaigh an ceannairc gu leir,
'S gach aon leis an aill, tha 'n t-slaint-sa nasgaidh dhuit reidh.

6 Faodaidh tu radh gu brath tha m' oidhirp gun fheum,
Cha 'n urrainn mi cail ni sta dha m' anam na feum ;
'Siubhail gu brath gach cearna farsuinn fo 'n ghrein,
D'fheuch am faic thu dol cli aon ti a dh'iarr e le deigh.

7 Ach a chealgaire sheolt' 's leat is deoin do leth-
sgeulan fein,
Toirt dimeas do 'n t-Slanuighear graidh thug anam
gu d' leigh's;
'S ma theid thusa dhith bi cinnteach 's coireach thu
fein,
'S cuiridh tu t-aont' ri naomhachd 's onair Mhic
Dhé.

8 'S maisich leam E na sleibhtibh 's beannaibh de
'n or,
Tha solas an t-saoghail mar sbruileach falamh
gun lon;
'S e mo ghuidhe gu brath fhads' dh' fhagar agam
do threoir,
'Bhi 'g iarraidh a ghrais, toirt fas air m' anam do
ghloir.

9 Tha iomadach bron ri chomhrag an taobh-sa do
'n uaigh,
Fhuair mi mo phairt do chàsan duilich 'n a m'
chuairt;
'S ma gheibh mi o'n aird do ghras na lasas mi suas,
Bi aoibhneas 'n a m' chridh' a' liubhradh m' eallaich
do 'n Uan.

LAOIDH VII

STAID NA H-EAGLAIS 'NAR GAIDHEALTACHD

Air fonn: "Laoidh a' Bhiobuill"

1 NACH bochd a' ni 'tha 'nar duthaich,
Tha le fuarrachd a' ciurradh a' ghraidh;
Fior chomhar' tlachdmhor na naomhachd,
Tre ghras an Fhir-shaoraidh a dh' fhas;
'S ni cinnteach nach atharraich 'ruintean,
Oir 's ionnan air tus iad 's gu brath;
'S ge b'e neach a tha naimhdeas 'g a stiureadh,
'S ann an ifrinn gu 'n ghrunnd bhios a thamh.

2 'S gach neach a tha 'n duthaich nan Gaidheal,
Do fhior fhuil nan sar bu mhaith beachd;
C'arson a sgap sibh bho cheile,
'S a chaill sibh 'ur leirsinn 's 'ur neart;
Nach d' earb sibh á gairdean Iehobhah,
Bheir buaidh air gach doruinn is creach,
'S ma 'se bhur n' eagal gu fiarar am Biobull,
Gu de 'n gealladh is cinntich na reachd.

3 Gu 'n teid neamh agus talamh a chaochladh,
Cha teid lideadh a thaobh dheth gu brath;

'S nach 'eil eachdraidh na h-Eaglais bho shinnsir,
A' toirt misnich is sith dhuinn 's a là-s';
Sheas Luther troimh chreideamh 'na aonar,
Roimh na miltean a dh' aom leis a' Phap;
Is shil air an druchd bho 'n Fhear-Shaoraidh
A' cur spionnadh ri shaothair gu brath.

4 'S ma 's e Aonadh ar 'n Eaglais ri té'le
Chuir an gamhlas tha oillteil 'sgach ait;
Dhuisg uamhar le naimhdeas is breunachd,
Measg chridheachan eudmhor nan sar;
'S tric 'bha 'n cuideachdan caoimhneil a cheile,
Ri co-labhairt 's iad eibhinn le blaths';
Nach e 'n diabhull a spuill iad dhe 'n naomhachd,
'S de'n bhraithreachas chaomh' tha dol bas.

5 'S c'ar son dh' eisd sibh ri comhradh mi-cheillidh,
Luchd tuaileas gu 'n leirsinn cho trath;
Nach do theich sibh le dillseachd a dh'urnuigh,
Le meorachadh durachdach grais;
Nach do thilg sibh 'ur 'n eallach 's 'ur cuisean,
Air a' charraig nach caochail gu brath;
An ti dha fhuil is dha naomhachd,
Bhios a ghloir de na shaorar gu brath.

6 'S dall an neach 'tha 'cur dochais,
Ann an gair eannan feola gun sta;
Mar a chunnaic ro-anamoch na miltean,
Air leabaidh bhronach neo-shitheil a' bhais;

Cha 'n e Eaglais na creudan,
A ni sta dhuinn an treun-uisge bait';
Ach cumhachd gloirmhor na Trianaid,
Dha 'm bi 'n onair trid fialachd a ghrais.

7 Cha b'e dé 'n Eaglais a dh' fhag thu,
Bh' air fhaighneachd am pailliun nam buadh;
Mar 'tha chosamhlachd shimplidh,
Anns an t-soisgeul ag inns' iomadh uair;
Cha bhi aon ann air fhagail,
Gun bhi 'n trusgan ro-aillidh an Uain;
Troimh an fhuil chaidh a dhortadh,
Chuir an taic airson trocair 'n a buaidh.

8 'S ann tha coir aig gach criosduidh,
'Fhuair eolas air fialachd a ghrais—
Na bha taisgt ann an storas na Trianaid,
'Tha cho lan 's nach bi crioch air gu brath;
A bhi dileas le durachd ag urnuigh,
Air son Spioraid a dh' aonadh ar cail;
Gu bhi dileas 'n ar buill ann an Criosda,
Mar aon duine le rian agus gradh.

9 Cha 'n 'eil neach a fhuair eolas air Criosda,
Nach seall thairis air blianachd na feol;
Toirt maitheanais cairdeil d' a cheile,
A' tilgeil na fein leis a' cheo;
'S ma 's e gamhlas is laghaireachd dhioghaltach,
Toradh nadur neo-iompaicht' gun ghradh;
'S ma 's e teagasg mi-ghnathach is iuil dhuinn,
'S aobhar narach a' chuis e ri radh.

10 Ach ma chreachadh 'ur maoin oirbh,
Cuiribh suarach mar spruileach an call;
'S leigibh fhaicinn do 'n t-saoghal,
Gur beag 'ur taitneas do aogasg 's do ghreann;
A' leantuinn eisempleir ghloirmhor,
Na h-Eaglais tha mor anns gach am;
A rinn an cuibhrionn 's an storas,
Do 'n bheatha ro oidhearc gun cheann.

LAOIDH VIII

[Staid Naduir]

1 'S olc am maighstir a' namhaid,
Toirt seirbhis an traths' dha na d' chuairt;
'S ma 's e fear-stiuraidh do leanabachd,
'S do thlachd 'n a anacras 's 'n a chaoir;
'S gur e do mhiann 'bhi 's a' chlabar,
Thug tuiteam Adhamh do 'n t-saogh'l;
'S truaigh na h-ifrinn 'n a d' nadur,
Gus an abuich am bas thu 'n a grunnd.

2 Is mallachd duilich Iehobhah,
Air gach deoraidh ro thruagh;
'S cha luidh a bheannachd no' 'shith orr',
Gun tlachd na suim dhoibh 'n an cruas;
'S 'nuair 'bhitheas iad an-shocrach eigneach,
A' caoidh cha n' eisdear le truas;
Oir cha n' urrainn a naomhachd,
Air peacaich suil 'thoirt gun fhuath.

3 Cha' n 'eil doigh dhuinn air d' fhagail,
'S cha' n'eil tearnadh a chaoidh;
Le oidhirp ar naduir,
Is fuath 's na h-ardaibh a bhrigh;

Oir tha gach oidhirp is urnuigh,
Mar bholtrach tuis theid a dhith;
'S iad uile luibhreach is neo-ghlan,
Gun seula gloirmhor an Righ.

4 'S ma tha thu runachadh gluasad,
An tus do chuairt anns an t-saogh'l;
Le miann a' pheacaidh 's do nadur,
Tha ghealladh laidir dhuit sgriobht';
Nach bi do shoirbheach gun ghabhadh,
'S cha mhair do la leth a thim;
'S do thruagh-lasraichean siorruidh,
'S fuidh chorruich Dhia bi do bhinn.

5 'S cha' n 'eil sith do 'n an aingidh,
Ach lan do aimhleas a dhith;
'S ged gheibheadh e cruthan bhi sporsail,
Tha choguis leointe ri stri;
Chuir a chridhe ann an luaisgean,
Mar dh' fhag a thruailleachd i sgith;
'S gu'n ghabh i fois treis an drasda,
Gu'n duisg a gharaich a suim.

6 Ma tha Spiorad a' stri riut,
Thoir dha t-inntin is geill;
Feuch a dh' ionnsuidh fuil Chriosda,
'S a ghairdean sinte gu d' fheum;
Is tuig do chionta ro ghraineil,
A b' aobhar bais do Mhac Dhé;
Is morachd oirdhearc a ghraidh dhuinn,
Nach tuig ar nadur a mheud.

7 Cha 'n 'eil briodal no taladh,
Nach dean e 'n drasd chuir an ceill;
Is e dorchnachadh t-inntin,
A' toirt do shuim uat gach ceum;
Am peacadh milis le d' nadur,
'S nach fhac thu 'ghrainealachd bhreun;
'S gur e thug Dia do 'n an fhasach,
A dh' fhulang "Bas a Chroinn-Cheus."

8 Bha sinn sgriost' ann an Adhamh,
Gun doigh air tearnadh a chaoidh;
Is claidheamh ceartais Iehobhah,
Air slighe na trocair gun sith;
Air gach laimh tha e dearrsadh,
Le ceartas basmhor a bhinn;
Nuair 'bhuadhaich leomhan treubh Iudah,
A dh' fhag gun luths e fo chis.

9 'S nach cruaidh ar cridheachan graineal,
Bhi deanamh tair air an Uan;
Chaidh a bhruthadh 's a sgiursadh,
Mar neach gun diù chur do 'n uaigh;
Is fallus gointeach na doruinn,
A tigh'n troimh fheoil 's a' chath chruaidh;
'S o chorruich cumhachd na morachd,
Thug Criosd le chomhraig dhuinn buaidh.

10 Ach a pheacaich gun eolas,
Feuch gu meoraich thu trath,
Ro-mheud cradh a Chroinn-cheusaïdh,
Oir 's tu fein a cheann fath;

'S e do chionta 's do bhreunachd,
Is mallachd Dhé air do sgath;
A thug Criosda cho iosal,
A phaigh le iobairt 'n a d' ait.

11 Ma ni thu tair air a ghaolsan,
Tha cho saor le na's aill;
'S gur gann a lubas do ghluin dha,
Mar charadh faoin leat tha 'ghradh;
'S tu meas gur gaisgeach ro threun thu,
'S nach diu leat leir-sgrios a' bhais;
Is truaigh na h-ifrinn cho faoin leat,
Gu seas thu chuis mar ni cach.

12 'S e do bheachd-sa air an namhaid,
Gur e chanran 'tha fior;
Ach stad gu seidear an trompaid,
'S gu faic thu saoghal mar cheir;
Le teas a' leaghadh 's le garaich,
Air chrith roimh thairneanaich Dhé;
'S mar dheatach connaidh na h-amhuinn,
Na duil mar sgail dol á leus.

13 Na h-uamhraich ardanach fheineil,
Bha 'n tir Iudea 's an àm,
'S an robh Criosd anns an fhasach,
Is tric rinn gaire ri chainnt;
A bha le naimhdeas 'g a ruagadh,
Air feadh nam bruaich is nan gleann;
Cha d' fhuair e aoidheachd no fathachd,
'S bu tric a thamh-san ri tom.

14 'S mar bha Herod an torachd,
Air fhuil a dhortadh cho luath;
Tha cliu a naimhdean 's a' Bhiobull,
A dh' eignich Pilat gu thoirt suas;
Tha 'n Ti le sealladh a shuileach,
A sgriosadh saoghal is cuan,
A' fulang toibheum is sgiursadh,
Le meud a ghaol dhuinn 's a thruas.

15 'S e mo chomhairl' le durachd,
Air neach nach d' dhuin ris mu thrath;
'S a tha feitheamh le dochas,
Fad uine mhor gu'n bhais;
Mar 'faic thu luachmhorachd Chriosda,
'S gu'n do thilg thu d' fhiachan 'n a ghras;
'S nach cuir thu d' fhailtean dha ionnsuidh,
'S an gaduich siubhlach air fath.

16 Tha gach trioblaid is amhghar,
Is guth a bhais ris gach sluagh;
Is iomadh teachdaire dileas,
A' seirm le milseachd ri d' chluais,
A' tairgse Chriosda cho saor dhuit;
Fior neamhnaid fhiughmhor nam buadh,
'S cha cheannaich beartas no storas,
A' sonas mor-s' ach an t-Uan.

17 Tha moran dhaoine anns an t-saoghal,
'S ann 'tha an naomhachd mar sgleo;
A labhras briathrach an fhirinn,
Gun bhlas am milseachd na gloir;

'S gun bhuaidh a' rian air an inntin,
'S gur gann a dh'innseas an doigh,
A' labhairt sgudal is breugan,
Thog Fianuis Dhé aig a' bhord.

18 'Nuair thig am Breitheamh 's na h-ardaibh,
Is armailt graidh tigh'n o neamh;
'S e air a sgeadachadh gloirmhor,
Is neart a mhorachd 'n a meud;
'S bi na naoimh a' tighinn le solas
O 'n aite comhnuidhean breun,
Le sonas aoibhinn ag oran,
A teachd an codhail Mhic Dhé.

19 So an fheadhain 'san t-saoghal,
A chaidh iompach' tre ghras;
Rinn an cuibhrionn do Chriosda,
A chunnaic fialachd a ghraidh;
A' meas gach ni anns an t-saoghal,
Mar thorr sbruileach gun sta;
Ach 'bhi soirbheach le ordugh,
Air son an loin gu'n bhais.

20 'Nuair a chrathar na neamhan,
'S fuaim na speuran ro mhor;
'S ann bhios sonas an fhirean,
'N aird a' direadh le gloir;
Faicinn Chriosd bh' air a thairneadh,
Toirt binn o 'n t-Satan 's a shloigh;
'G an iomain bronach gu truaighe,
Le sgreadail, uamhas, is oillt.

21 'S 'nuair theid an ifrinn an dunadh,
Bi naimhdeas bruideil 'n a beist;
Is neart an uilc aig a dhubhlan,
Gach doigh is dioghltaiche gné;
Is sabh na lasair ro neo-ghlan,
A' goil 'na feoil 's mallachd Dhé;
Measg dheamhnan uileartach aognuidh,
'S a' choguis is craois oirre fein.

22 Cha 'n 'eil fuasgladh gu siorruidh,
O na piantan gun leigh's;
Cha deanar iomradh le bardachd,
Cha ghabh e aireamh aig meud,
Na tha thruaighe 'san *tophet* gun iochdair,
A thuigeas ciadan nach d' gheill;
A theagaisg fhirinneach Chriosda,
A mheas iad breugach gun fheum.

23 'Nuair dh' fhag e rioghachd na gloire,
A' cur a mhorachd a thaobh;
Gu'n deach a bhreth anns an stapull,
Mar dhuine marnalach caoin;
A thorachd naimhdeil an namhaid,
'S bu thearc a chairdean 'san t-saogh'l;
Is mallachd Dhé ann ar 'n ait' air,
Le iobairt graidh 'g ar cur saor.

24 'S nach maith a thoill sinn ar diteadh,
Le sgrios gun sith dhuinn na truas;
A shaltair fulangas Chriosda,
Is fhuil a b' fhiach air a luach;

O nach seall thu ghleachd anns a' gharadh,
Is druis a chraidh tigh'n throimh ghnuis;
Is lot a thaoibh ruith na 'r 'n aite,
Airson ar tearnadh o thruaigh.

25 Gloir is onair gu brath dha,
Nach d'chum am bas e fo chuing;
Gu'n d' thug e buaidh air an namhaid,
Bha am peacadh dhasan gun suim;
An uaigh gun dh' fhosgail i beul dha,
'S a cheannachd threun bha cho trom;
Ag ionnlaid pheacach o neoghlain,
Gu sgeimhe ghlorach gun sgom.

26 Co nach iarradh dha 'n phailliun,
Far nach 'eil amhghar na caoidh;
Ach sonas buan agus solas,
Cha d' fhuaras comhradh gu innse;
Na naoimh 's iad sgeadaichte dealrach,
An trusgan aluinn an Righ;
Is feachd nam flaitheas le clarsaich,
A' seinn le gairdeachas binn.

LAOIDH IX

[Bheatha Nuadh]

Air fonn: "Oran Leanabh a' Mhisgear"

1 Gloir is cliu do fhear mo ghaoil,
Is maisich leam na 'n t-or;
An ti ro ionmhuinn suilbhir blath,
Bha ghras dhomh cho ro mhor;
'S ged rinn mi tair air guth a ghraidh,
Mar bhruid dha 'n namhaid beo;
'N a iomhaigh bhronaich oillteil chiar,
'S gu'm b' ghrath 'measg cheud mo dhoigh.

2 Cha d' fhuaras cainnt ri inns' ach fann,
'S gach tuigse dall gu meorach;
Mu aon Mhac Dhé a chrom o neamh,
A ghiulan sgeimh na feola;
'S e duilich doilgheasach gach ceum,
Is mallachd Dhé 'g a leonadh;
Am peacadh, Satan, lagh, is bas,
'Nar 'n ait-ne air a thoir-san.

3 'S mor an t-ioghnadh leam bhi smaonach,
A thairgse shaor 'bhi dhomhsa,
A bha cho ciontach aingidh truagh,
'S nach d' thoill mi 'thruas na 'throcair;

Rinn tair gu leir air aithntibh Dhé,
'S air fuil na reite chaidh dhortadh;
Cha d' mheas mi fein mar aobhar pein,
Air lotan geur Iehobhah.

4 'Nuair a chluinninn guth a ghraidh,
Air aireamh aig luchd eolais;
Bhiodh sgios is daors' tigh'n air mo smaoin,
'S gach cuideachd chaomh le 'm b' sholas;
Bhi cur an ceill mu shaors' na neamh,
'S mu aon Mhac Dhé 's a throcair;
'S a' sonas buan a mhealar shuas,
Tre fhuil an Uain chaidh dhortadh.

5 'Nuair chithinn cach le uigh is gaird'chas,
Air sabaidean le solas;
A' dol a dh'eisdeachd focal Dhé,
Le tlachd is speis ro oirdheirc;
'S an anam blath le driuchd nan gras,
Toirt sith dha 'n airnibh leonta;
A fhuair tre ghras a mach an cas,
'S mor uamhas bas gun trocair.

6 Chaithinn uin' air latha Dhé,
Ri sgeulachdan is treubhachd;
Cha toirinn ceum gu dol a dh' eisdeachd,
Nam buaichaillean treun chaidh orduch'
A' seirm le fuam air gaol an Uain,
Thug anam suas le deonbhaigh;
A sheas ar 'n ait 's a chath gu bas,
Gu'n phronn fuidh shail gach dolas.

7 Thuit mi sios gun tuigs' gun chiall,
Gu bearradh crioch na *tophet*;
'S mi striochdta reidh ri reachd na beisd,
'Na sgeimh-san air mo chomhdach;
'S mo shuilean duint' gu dhol a null,
Air sruthan buireach Iordain;
'Nuair thainig Ios' le ghras gun chrioch,
'S a dhuisg mo chiall gu meorach.

8 'Sin chaidh an namhaid dubh air ghleus,
Sior chuir an ceil mo ghorraich;
Thusa pheacaich oillteil bhreun,
A bh' agam fein o d' oige;
Seirbhis fhaoin dhuit bhi ri eigheach,
Le duil ri leigh's no trocair;
A' lot Mac Dhé le taire gheur,
A mharbh 's a cheus 's an fheoil e.

9 Bu lionmhor cruth 's an de'adh a' bheist,
'Ga m' shior chuir sios gun dochas;
A' toirt gu m' inntinn iomadh ni,
Thug uam mo shith 's mo sholas;
'S am bas 'na uilebheist gun truas,
A' gleachd ri m' bhuadhaibh breota;
'S mi cinnteach tuigseach air mo chrioch,
Gu'm b' e dhol sios do dhoruinn.

10 'S 'nuair dh'iath na tonnan orm mu'n cuairt,
Le neulaibh gruamach reota;
'S bha gach tuaileas mealt 's an t-saogh'l,
Nis gun diu mar sgleo leam;

'S mi sgaoilt' do fhearg, 's fuidh mhallachd Dhia,
'S an diabhul treun ri boilich;
'S na deamhnan oillteil aingidh breun,
'S iad ait ri m' eigin bhronaich.

11 Cha b' airidh mi air iochd na truas,
Bho 'n Ti thug buaidh le chomhraig;
A chaith mo shlaint bha nis dhe m' dhith,
Ri dimeas air fhuil ghloirmhor;
'S ged bu tric e rium a' strith,
'S mo choguis 'g innseadh dhomh-sa,
Gu robh mi m' chabhaig dol a dhith,
'S cha d' gheill mo chridh' ri chomhradh.

12 Chaidh gach lethsgeul a thoirt uam,
Dh' fhag iomadh uair 'sa' cheo mi;
Bhi trath gu leoir gu tigh'n gu Iosa,
'Nuair bhiodh mo mhiann 's a leoir aic;
'S am peacadh taitneach le mo chail,
Gu'n bhris mo shlaint 's mo sholas;
'S gun dad agam an lathair Dhia,
Ach, amen, sios gu doruinn.

13 A chairdean gaoil nach toir sibh cluas,
Ma ruig sibh bruaichean Iordain;
'S nach creid sibh Criosd tha glaodhaich aird,
'S e thlachd bhi tearnadh dheoiridh;
'S ma tha thu bochd gun charaid caomh,
'S tu fein 's an saogh'l gun chordadh;
So dhuit beartas mor gun chrioch
Bhi 'd oighre aig Dia na Gloire.

14 Tha so air barrant focal Dhé,
Ma tha sinn reidh is deonach;
Bhi tigh'n gu Iosa Criosd a' ghraidh,
'Na ghras-san cur air dochais;
Iarr an spiorad 's faic a thaobh,
'S a lamhan sgaoilt' air pola;
E crochta 'n aird 'na iobairt slaint,
Is fhuil 'na t-ait chaidh dhoirteadh.

15 'S 'nuair chunnaic Criosda mo dhroch dhiol,
Trid truaigh m' ana-miann 's mo ghorraich;
Namhaid m' anam ait 's e aoibhinn,
'S e so an t-eug aig broinean;
Gheibh sinn anam 'nis 'n ar cuirt,
Gu'm paigh e daor gach feoirling;
'Nuair sheas an ceannard mor mo thaobh,
Theich Satan liugach leointe.

16 Cho luath 's a nochd ris fuil na reit,
Cha b' fhearr e fein na breotag;
Chual e 'n t-Uan 'cur teachdaireachd bhlath,
'Lion m' aigne 'n aird le solas;
'S na'm biodh treoir is neart 'n am bhuadhan,
'Sin bheirinn fuaim air oran;
A' seinn le gradh hosanna aird,
Dha 'n Ti tre ghras thug beo mi.

17 Cia mar is urrainn mi gu brath,
Ro mheud a ghrasan dhomh-sa
A chuir an ceill, na innseadh slan,
Cha tarr mi bhos air Iordain;

Oir tha fuighleach feola thruagh,
'Ga m' fhagail duaichnidh neo-ghlan;
Bhi deanamh luaidh air ainm ro naomh,
Mar dhall do dh' aogais bhoidheach.

18 Cha d' innis Daibhidh, 's fhaidhean naomh,
Is abstoil, 's Maois, gu leoir e;
Diomhaireachd is grasan Dhé,
A thruais is meud a throcair;
'Chuir a mhac reir nadur dhaoin',
A chosnadh saors' cho glormhor;
A dh' aiseag sith do dhaoin ri Dia,
Is fhuil 'gha 'n dion 's 'gha 'n comhdach.

19 So an trusgan bheir dhuinn sith,
'S i 'n fhireantachd 's ro oirdhearc;
Bheir i stigh sinn lathair Dhé,
Dha 'n chuideachd aoibhinn ghloirmhor;
Gun smal gun phreasadh air ar snuadh,
Gun smuain air truaigh no bron ann;
Ach lan gu 'r beul le gaol Mhic Dhé,
A' seinn le deigh 's le solas.

20 Cha n' fhaca suil 's cha chuala cluas,
Cha d' ghluais air cridhe feola;
A' sonas buan a mhealar shuas,
Gun chrioch gu buan na's mo air;
'S aireamh do-aireamh dhe 'n eaglais chaomh,
A' dearsadh crun Iehobhah
Le gairdeachas, is seinn le cliu,
Dha 'n Uan rinn aon dhiubh comhla.

21 Chaidh am peacadh tuill' air chul,
'S gach càs is ciurradh bronach;
Cha tig smuain gu brath 'n an gaoth,
'S an fheoil o thus thug leon dhoibh;
'S iad an trusgan geal na soills',
Fior oighreachan na gloire;
'Nam prionnsachan aig Iosa gu brath,
Dha 'm buin an aird 's a' ghloir ud.

22 'S ann air barrant' focal Dhé,
A chreid 's a dh' eisd na sloigh ud;
Tha 'n diugh am Parras aird nan neamh,
'S iad lan gu'm beul le solas;
Gach suil fo Chriosd 'na ghairdeachas ur,
Am blaths na naomhachd comhdaicht';
An cuideachd ainglean cuaintean grais,
A lathaireachd mar lon dhoibh.

LAOIDH X

Marbhrann do Phrincipal Rainy, nach maireann

Air fonn : "An orain a rinn am bard do Alasdair Mac Mhr. Alasdair"

1 Co tha 'n diugh maireann an duthaich nam beannaibh,
Nach seinn leam an fhealain le caithream an aird;
Mu'n laoch a chaidh dhachaidh do dh' aros na beannachd,
'N diugh 'cuairteach na cathrach 's na Seraphs 'na phairt.

2 'S e *Rainy* an t-uasal an t-urramach buadhar,
Do fhior fhuil na dualnach mu thuath a bha tamh;
Freumh chinnidh ar duthcha nuair a chruinnichste gu raontaibh,
Bhiodh sinnsear an fhuireach air tus anns na blair.

3 B' Albanach dileas an t-urramach fiorghlan,
A sheasadh le dillseachd a strithean gu bas;
Nach failneadh ri cruadal na tormain shugra,
'S a shuil air a bhuachaill b' e uaill 's fear a ghraidh.

4 Air fior smior na diadhachd bha ghiulain toirt fianuis,
Is comharra fialachd 'gha lionadh le blath;
Mar fhlur na meas Shamhruidh fo'n druchd le dreach annsant;
Bhiodh boladh a labhradh a rannsach gach cail.

5 Thug an teachdaire diadhaidh-s' a chridhe do Iosa,
Cha d' chaomhain e 'san fhion-lios bhi gniomhach tre ghras;
Le threoir is le bhuadhan 's a sporan tric fuasgailt',
Air feumaich 's air truaighain 's tric dh' fhuasgal a' Sar.

6 Cha b' e briathran neo-fhiumhor a gheibht aig a' laoch so,
'Nuair dhé'adh e dha 'n chubaid bhiodh saors' agus gaird'ch's;
Aig cridhe nan Criosduidh ag ol 's an t-struth fhiorghlan,
A bhristeadh e sios dhoibh o bhriathran na slaint.

7 'S e mo bharail 's cha 'n aicheadh mi so ann a m' dhan e,
B'e dhilseachd 's a ghradh dha'n t-Slanuighear naomh;
'S a thlachd bhi coimhlionadh na h' aithntean a dh'iarr e,
A rinn Aonadh cho fiachail measg chriosduidh na duthch'.

8 Chaidh Satan an ordugh le innleachdan seolta,
Dh'fheuch an tugadh e sgleo air an or bu ro fhearr;
Tha cliu an duin uasail 'n tir Albainn 'na uaill dhoibh,
Cur onair ri suaicheant o 'n chualas mu bhas.

9 Tha srathan is gleanntan an duthaich nam beanntan,
Toirt fianuis nach gann leis gach rann tha 'na m' dhan;
A chuid aitreabhan boidheach gus a' soisgeul ro oirdhearc,
A liubhradh le comhfhurtachd do sheoid nam beann aird.

10 B'e *Principal Rainy* an cuiridh ro eudmhor,
A bha stiuradh an treud 's Uan Dhé dha mar sgail;
Troimh na stoirmeanan buireach na doinneanan smuideach,
Cha d' chaill e riamh cursa 's a shuilean an aird.

11 Dh'aindeoin a chruadh-chas le naimhdeanan uaibhreach,
Tre chreidimh 's an Uan thug e buaidh air gach plaigh;
'S luchd a thorachd 'na sineadh an eibear a mhi-mheas,
An ait a bhi direadh a' sior dhol a sas.

12 'S e mo dhochus is m' urnuigh mu air ceannardan ura,
Gu'n tuit orra 'n driuchd bheir an saothair gu fas;
A' leantuinn cas-cheuman a' churaidh bu treubhaich',
An diugh fuidh an eug chuir sluagh Dhé fo throm-chas.

LAOIDH XI

[Gairm an t-Soisgeil]

Air fonn an oran a rinn Mari Mhor do 'n Chulidhean:
" 'S aird a chi mi Chuilidheann,
'Na thulachan ris na neoil"

1 Ochan 's mar a tha mi,
'S ro chraiteach 'n diugh mo chridh';
M' inntinn trom ri failneach,
Gach la ri call mo chlith;
Is m' aogais chaidh air fuadach,
Mar shneachd ri cruas na gaoith';
Is tuiltean uisg' 'ga fhasachadh,
Gu'n d' shearg a dhears' 's a bhrigh.

2 Ach feumaidh mi so innseadh dhuibh,
Fath aobhar sgios mo reis;
A dh' fhag cho tearc mo sholasan,
Thug òg mo cheann dha 'n eug;
Gu'n d' ghabh mi tlachd do Bhaal,
Dha chuid fhaidhean toirt geill;
Reir Iesebeil 'na m' nadur,
Gu'n dh' fhailneadh 'na cos-cheum.

3 Cha mhor an diugh tha làrach,
'S a' Ghaidhealtachd mu thuath;
Nach cuala cliu na beisd ud,
Aig teachdairean treun an Uain;

Mar dh'ith na coin a feoil,
'S chaidh a ropladh as a duail;
'S cha d' thoill mi dad na b' fhearr,
'S ionnan starr o'n d' fhas sinn suas.

4 Their cuid ri m' chainnt gur iongantach leo,
Gu faic'st aon a' gluas'd;
Cho grathail ris a' phlaigh ud,
A mhort faidhean is sluagh;
'S mar dhuin i teampuil Dhé,
Iehobhah neamh le reachdan cruaidh;
'S a theachdairean 'ga sgiursadh,
Air feadh nam bruchd 's nan cluain.

5 Nuair sheallas tu le geur-chuis,
Air firinn Dhé tha buan;
Faic dé a rinn thu fein,
Dha n' ghné so 'na do chuairt;
Is Criosd' a' glaodhaich eigneach,
'S a lotan geur cho cruadh;
Cha b' diù leat suil le braigheachd,
Na fathachd thoirt da shluagh.

6 Rannsaich nis le dillseachd,
Dh' fheuch bheil mo bhinn-sa cearr;
Mhort is mharbh thu stridhean,
A Spioraid fhior-ghlan ghraidh;
'S do choguis rinn thu mhuchadh,
Gu'n d' fhas do chuirt gun bhlaths;
An ionnan 's teampull Ierusalem,
Bha duint le seirbhis Bhaail.

7 B' ionnan stridhean Dhé riut,
A leireadh 's an cur gu bas;
'Na stampadh 's bhi toirt beum dhoibh,
Ris gach eucoir a rinn Ahab;
'S mar creid thu ann an tim so,
'S gu'n till thu uaith' tre ghras;
Bheir dioghaltas 'na sgiursar,
'Sa lasair briuchd gu d' ait.

8 Bha Eliah air fhogradh,
Gu'n d' chrom am bron a cheann;
Gu'n d' ghuidh e air a bhas,
Daors' a chais a thoirt gu ceann;
Cho fior 's a rinn e 'n fhaistneachd,
Mu mhathair dhubh na draing;
Thug Israel gu grainealachd,
Is sgrios gun ghras dha clann.

9 Smuaintich air an Aird-Righ,
'Na ghradh do chlann nan daoin;
Chaidh a bhreth 'sa' stabull,
'Na naoidhean aluinn naomh;
An Dia a rinn na neamha,
Na speuran, 'n cuan, 's an saogh'l;
Le cumhachd dhiomhaireachd dhealraich,
'S an fheoil reir nadur dhaoin.

10 'S e aobhar 'theachd dha 'n fheoil so,
Meud dhoruinn clann nan daoin;
Bha duint fuidh bhinn a leir-sgrios,
Gun fhabhar Dhé a chaoidh;

'S an claidheamh lasrach dealrach,
Le neart is ras do-bhruidh'nt;
'S mor chliu dha 'n Uan thug barr air,
Le bhas thug e fo chis.

11 Gach ciont is gniomh aindiadhaidh,
A ghniomhaich thu 'na d' la;
Seall air a' chrann-cheusaidh,
'Sin leughaidh tu do ghnaths;
Faic a lamhan sgaoilte,
'S a thaobh a' ruith 'na d' ait;
'S a cheann le braonaibh doruinneach,
A' doirteadh chon a' lair.

12 Fhad 's a tha thu beo,
'S tu gun eolas air Mac Dhé;
'S a' soisgeul dhuit cho faoin,
Ris a' ghaoith air ruaig na speur;
'S e 'n fheoil 's a toil is saothair dhuit,
Cha d' shil do shuil riamh deur;
A' cuimhneach do mhi-fhiugharachd,
'S do thair air Prionns' na neamh.

13 Mar d' fhuair thu sith ri Dia,
Trid na riaghailt a tha sgriobht';
'S gu'n chreid thu ann an Iosa,
'S gu'n bhrist a phian do chridh;
Faicinn fhuil 'ga dortadh,
Air pola Chalbhari;
'S mor fialaidheachd a ghrasan dhuit,
Tre ghras 'ga d' thoirt fo chis.

14 Mar do shil thu sios le deuraibh,
'S an crann-ceusaidh os do chinn;
Faicinn iobairt-reitich-san,
Is eiric toirt dhuit sith;
A spiorad 'ga do threorachadh,
'S a' sgaoileadh ceo do chridh;
'Ga d' lasadh suas le gairdeachas,
O'n thuit a' phlaigh o d' dhruim.

15 'S e so 'n ath-bhreth, 's gun eolas orr',
Cha teid thu ghloir a chaoidh;
Bheir dhuit boills' dhe d' ghrainealachd,
'S do thair air an Aird-Righ;
A chrom 'na ghaol dha 'n fhasach so,
Gu naimhdean thoirt gu sith;
O'n thug a ghras an caochladh ort,
A dh' aon thu ris le d' chridh.

16 'S e Criosd a nis is aird agad,
Fior aileagan do chridh';
Do neart, is d' uaill, 's do Shlanuighear,
Gu brath cha bhi thu sgith;
'Ga chliuthachadh 's 'ga ghradhachadh,
'S tric osnadh chas o d' chridh;
'S do shlighe thruagh 'na naire dhuit,
Is seirbhis Bhaail cho dil's.

17 Tha d' aignidhean 's do smuaintean,
A nise shuas air neamh;
'S tu caoidh an tim chaidh uat-sa,
'S nach buainich thu gu brath;

Le d' thoirt an toir air naomhachd,
'Na dhaorsa dhuit gach la;
Cho fuar, 's cho mall, 's tha d' ghaol,
Dha 'n Ti naomh a thug dhuit slaint.

18 'S e 'n t-aobhar rinn mo ghluasad,
Gus an duan so chuir air doigh;
Gu'n tuig sibh anns gach aite,
A ghnaths dha robh mi beo;
Gu misneachd thoirt do thruaghain,
Do chiontaich uamhraidh mor;
Tha 'n diugh mo dhuil ri suaimhneas,
'S dha 'n Uan gu buan bi ghloir.

19 'S ma gheibh thu bas gun Chriosd' agad,
Bi d' chrioch cho truagh ri Ahab;
Bi Iesebeil 's a druidhean,
Fad linn nan linn 'na d' phairt;
'S na lasraichean a' bruchdadh,
A' smuideadh tiugh an aird;
'Gha d' riasladh le trom dhoruinn,
Gun chrioch na's mo gu brath.

20 Tha miltean anns an t-saoghal,
A sheasas cuirtean cearr;
Le argumaid bheir dubhlan,
A reir an grunnd 's an cail;
Ged chaithinn beagan solais,
Ri neo-ghloin 's ri ceol-gair';
'S 'nuair tharras sinn bhi 'g urnuigh,
Bi sinn cho saor ri cach.

21 Bi d' urnuighean gun eifeachd,
'S beag feum dhuit aig a' bhas;
'S gach saothair ni thu fhein,
Mar bhonn steidh air son slaint;
Mar nuadh phios ri seann eudach,
Bheir lan a chraois o 'n chlar;
Bi d' fhosgladh-sa do dhoruinn,
A' fas na's mo gach la.

22 Ach thig mar pheacach caillte,
Luibhreach, aingidh, mar a tha;
Is tilg thu fein air Iosa,
Dean sgeula dha mu d' chàs;
Iarr a spiorad durachdach,
Gu faic do shuil tre ghras;
'S bheir boillsgeadh dhe fhuil ghloirmhor-san,
Dhuit lon 's cha n' fhaigh thu bas.

LAOIDH XII

[Buaidh Grais]

Air fonn : "Tha sean is og a' dol sios do 'n uaigh"

1 Tha m' inntinn trom a' cur fonn air doigh,
Is glas a' bhais air mo chairdean og;
'Ga sgathadh sios mar am feur gach taobh dhiom,
'S mi 'gha 'n ionndrain le ciurradh mor.

2 Ged tha mo dhochus gu bheil iad shuas,
An cuirt Iehobhah 'nan comhnuidh bhuan;
Tha m' easbhuidh eolais tre thruagh na feola,
'S mo chreidimh breot gu m' leon chuir uam.

3 Chaidh air n' arach gu'n d' fhas sinn suas,
An daimh ri cheile le speis nach d'ghluais;
Thug treis air fogradh 'nar fior mhic-struidheil,
'S bu tric sinn comhla mu 'n phoit 's mu'n chuaich.

4 'S ann le bron 'bheir mi suil 'na m' dheigh,
A bhios mi smaointeach le ciurradh geur;
Gu'n ghreas ar gorraich cho og dha 'n chill sinn,
Mar 's tric a dh' innse sinn le sgios da cheil.

5 Ach 's aobhar gairdeachais do mo chridh,
Gu'n d' sheas an dochus rinn mor an sith;

An onfha Iordain 's a tonnan mora,
B'e 'n t-Uan an oirdhearcas 's lon an cridh'.

6 Cha ghabh e aireamh na cur an ceill,
Le spiorad bardachd a tha fuidh 'n ghrein;
Ro mheud a ghrasan do chiontaich ghraineil,
A' dol gu bas, cliu a ghraidh 'n am beul.

7 Ged dh' fhag am bas iad cho fann 's cho fuar,
Gun chomas labhraidh ach gann cor' uair;
Bha gaol an Uain a' cur dearrs' 'nan aogais,
'S an anam liugach bhi siubh'l gu luath.

8 'S e 'n ti gu h-araidh mu bheil mi luadh,
Fear-cuideachd m' oige gun eol air gruaim;
'Nuair bha sinn eutrom mar eoin gun churam,
Air bheagan smaoin bhi cho dluth do 'n uaigh.

9 Bha e thaobh naduir gun mheang 'na dhoigh,
Gu duineil cruadalach guaineach coir;
'S 'nuair righich gras a chuir mais' as ùr air,
Rinn sud air n' aonadh le gaol bu mho.

10 Fhuair e amhghar is càsan mor,
'S cha d' ghearain riamh air a phian no leon;
Ach aideach' saor nach robh chuis mar thoill e,
Is tairgs' cho saoibh'r do chinn-fheadhn' do ghloir.

11 A' spiorad Naomh a ni 'n caochladh mor,
A thionnda'is intinn is cridh' gach seors';
Air naimhdean Chriosda bha beo dha 'n diabhull
Gu sileadh sios le trom-mhiann mar Pol.

12 'Nar fir nach b' fhiu leo an t-ainm a luaidh,
Bhiodh dad mu chliu dhoibh 'na dhaorsa chruadh;
Ghluais a ghras iad le tart cho laidir,
Gu glaodhaich aird ri 'n aon ghraidh gu'n d' fhuair.

13 Tairg an t-òr dhoibh 's an saogh'l gu leir,
Is beatha bhuain leis gach buaidh fuidh neamh;
Bhiodh sud cho faoin dhoibh ri dorlach sbruilich,
Le meud an ionndrainn bhi aoint' ri 'n ceil'.

14 'S ann tre ghras a tha 'n t-slainte mhor,
An nasgaidh, saor, is glas dhuint', air beoil;
'S an fhein-uaill ann an dig 'ga suathadh,
'S do fhuil an Uain cuiribh suas 'ur ceol.

15 'S ann tre iobairt an t-Shlanuighear naomh,
'S a ghleachdan cruaidhe 'tha buaidh do dhaoin;
An neach ni dochas is bun 'na chomhraig,
Theid iad a ghloir dh' aindeon bron is daors'.

16 Gheall an Slanuighear eigin cridh',
Do fhior shluagh fein tha fion-geur 's a bhrigh;
'S mi faicinn parantan lom dhe 'n alaich,
Ach tuigear fathst leo cin-fath a' ni.

17 'S iomadh mathair is athair caomh,
'Bha guidh', ma 's aill leat O fag mo ghaol;
Cha'n 'eil an corr again' tuil'dh dhe sheor-sa,
Cha bhi sinn beo 's ar 'n aon bhron dh'ar dith.

18 'S 'nuair bheirear uaith e bi gruaim 's na neoil,
Cha d' fhuar sibh eisdeachd 's e eigh na feol';
Ach thig an la bheir iad binn hosannas,
A' tuigsinn gradh 's iochd an lamh a leoin.

19 Bheir e neart dhoibh a reir an la,
'S bi chumail suas orr' gu uair am bais ;
'S ged bhiodh an fheoil air a claoidh ro chiurrte
Bi 'n anam surdail fuidh dhruchd nan gras.

20 Mo nabannan oga o m' leanabachd nuas,
Bhiodh tigh'n 'ga m' amharc gach àm le truas ;
'S ged tha mi fein 's gaoid a' bhais 'na m' bhuadhaibh,
Tha 'm bas 'ga m' bhualadh 's 'ga m' chuir fo' dhaors'.

21 Chaidh innseadh dhomh-sa le fear no dha,
Gu'n d' thug iad fianuis aig crioch am bais ;
Tha so 'na bhlaths is 'na mhisneachd ùr dhomh,
'Na aobhar cliuthachaidh 'n aite cais.

22 Sinne 'tha beo 's a tha 'n taobh-sa dhe 'n bhas,
'S ar cairdean gaoil dol dha 'n uir gach la ;
O rannsaich 'n tim bheil thu ann an Iosa,
Gun so bi d' chrioch-sa gu fior 'na ghrain.

LAOIDH XIII

[Tre Ghras]

Air fonn: "Laoidh Phadruig Ghrannd air 'Gearain Nan Gaidheal'"

1 'S bochd a' chuis leam cho fuar 's a tha mi,
O dhuibhre sgaileach is bas na feol';
Mi air mo luasgadh le ceo is tuaileas,
Mo thuigse truaillidh gu luaidh mu ghloir
Na fala cubhraidh, tha g' eigheach saorsa,
Dha 'n chinne-dhaoine tha duint an cro;
Aig namhaid milteach, an namhaid innleachd,
Tha 'g iomain mhiltean gu binn a' bhroin.

2 A' spiorad naomha gu robh 'g ar dusgadh,
Ma faigh an uir sinn mar chraobh gun lon;
Neo-thorrach craimhte gun mheas no blath orr',
Ach tioram fas 's nach gabh sas na's mo;
'S tric chaidh aolach a chuir mu h-urlar,
Le miann gu sughadh i druchd bheir beo;
Bheir beatha nuadh dha 'n bhun is cruaidhe,
Fhads' mhaireas cluaran dhe buaidh ri fod.

3 Mo thruaighe 'chrionach a thuit 'na blianaich,
'S a' gharadh fhiona far 'm b' fhial a lon;
O theas na greine is driuchd an t-Samhraidh,
Luchd sgile phlanndruisg gach àm mu poir.

Ged bha iad saothrach le uigh is cairdeas,
Chrion na dh' fhagadh dhe blath mar cheo;
Gu'n thuit i sinte dha 'n teine smuidich,
Nach teirig craos dha 's nach much na's mo.

4 Dé ghabhadh deanamh nach d' fhulaing Criosda,
Mu'n d' chuir e crioch air gach fiach a bh' oirn';
A dh' fhag 'na throcair dhuinn gloir na h-ardaibh,
Gu theachd dha 'n fhasach le gradh na sloigh;
A ghabh ar nadur, ar feoil, 's ar cnamhan,
A chath ri Satan le amhghar mhor;
A dh' fheuch ri bhuaireadh gu'n d'ghlas a ghruaidhean,
Mar dhuine duaichnidh thug buaidh le gloir.

5 Nach tigeadh boillsgeadh dhe 'n t-solus mheadhrach,
A nochdadh lom dhuinn ar com 's ar seol;
Tha luibhreach graineil 'n ar ciontaich bhasmhor,
Gun fhasgadh sabhailt o 'n chàs bhios mor;
A bheireadh miltean mar fhear a' phriosoin,
Air chrith 'na shineadh a' stri ri Pol;
A glaodhaich diblidh, och, ciod a ni mi,
Nach dean thu innseadh ma tha sith dha m' sheors'.

6 Tha cuid 's an t-saoghal am beachd 's a' smaoineach,
Gu bheil iad saor ma tha 'n cliu air doigh;
Nach robh iad breugach 'na comhradh biasdail,
Gur math is fhiach an deagh ghniomh air gloir;
C'arson bhiodh curam a nis mu n' chuis oirn',
A bha cho naomha os cionn a' chorr;
Bhios tric ag eisdeachd 's na tighean leughaidh,
'S e so an eiric 's e' n fhein an cloac.

7 Cha 'n 'eil 'n an earbsa ach feallsa dhalma,
Nach fhad gu searg i mar chalg an fheoir;
Cha 'n fhaic an oighreachd ach peacaich luibhreach,
Bha sgriosta caillte nach d' thoill an corr;
A chunnaic Criosda le lotan piantail,
A chreid na briathran o bheul gun gho;
A thilg an curam 's an creuchdan ciurrt' air,
An taics a naomhachd tha 'n saors' 's an gloir.

8 A chuir an dochas 'na fhuil chaidh dhoirteadh,
A thuig a throcair 's a mhorachd ghraidh;
A bh' air a sgiursadh 's bu daor a phaigh e,
A' rùm 's an ait na bha 'n sas aig moid;
A lagh le dioladh ag iarraidh riarach',
E tartmhor ciocrach cur sios na sloigh;
O 'n chaidh an t-Uan a thoirt suas 'nan aite,
Tha tairgs' tre ghras le na 's aill gu gloir.

9 Co thuigeas eifeachd na feol' chaidh reubadh,
Is fhuil 'na leum-ruith troimh chreuchdan leoint';
Is lotan craiteach a' chais 'na lamhan,
A bh' air a thairneadh 's e sas ri crann;
Is e air aireamh mar chiontach taireil,
'S na sagairt lasdail ri gair 's an àm;
Le spors a' lubadh roimh Righ nan Iudhach,
A dh' fheumadh giulain 'na ghaol gu ceann.

10 Och mo chairdean na deanaibh tair air,
Oir 's ann 'n ar 'n aite 'bha chàs cho trom;
Air son do thearnadh bha silteach graineil,
O bheul nam plaighean thug nair dha chom;

'S a cheann chaidh reubadh le sgithich eigneach,
'S nach seall thu eigin 's a phein gun cheann;
'Nuair rinn e 'n glaodh a chuir crioch air euceart,
Dha 'n chruinne-che, tha ar feuman ann.

11 Thug e buaidh air an uaigh 's air Satan,
Is gath a' bhais tha dha bhraithrean fann;
Ged 's iomadh daorsa tha so 'ga ruagadh,
Nach maith a' fuasgladh dhoibh suaimhneas thall;
Is gealladh firinneach o 'n Bhiobull,
Gu'n seas am firean gach stri 's a' ghleann;
Is gairdean Chriosda mu 'n cuairt cur dion orr',
'S a ghradh neo-chriochnach 'na sgiath dha chlann.

12 Cha 'n 'eil doruinn na cor 's an t-saoghal,
Nach d' fhuair a naomhachd a chiurradh ann;
'S ro mhilis priseil an diugh ri inns' e,
Gu bheil e rioghachadh os cionn gach ceann;
An t-Athair siorruidh, an t-aon neo-chriochnach,
An tus, 's a' chrioch e, a dh' iarr a chlann;
Bhi teachd le dochas, gu cathair trocair,
'S a' sagart mor 'cur air doigh ar meang.

13 Nach dean sibh meorach mu phearsa ghloirmhor,
A ghiulan foirneart na leoman fann;
A bh' air a chaineadh 's nach d' fhreagair cail dheth,
Nach tuig thu trath mu'n a' chàs bhios thall;
Ma ni thu tair air an Ti a bhasaich,
Gheibh thu phaigheadh le cradh bhios trom;
An commuin ghraineil nan deamhnan gaireach,
'S a' lasair phaightich gu brath gun cheann.

5

14 Tha iomadh truaighe 's an t-saoghal thruagh so,
Tha searbh dha 'n t-sluagh rinn an t-Uan dhiubh clann;
Le fhuil chaidh dhoirteadh air son an comhnadh,
'S na cathan leoint' 's am bi moran fann;
Is feachd an namhaid ri faire ghnath orr',
An geall gu sath iad le bas an lann;
Gu faic iad seula do fhuil na reite,
Air ceann na sgeithe is treuna th' ann.

15 Is 'nuair thig Satan le thuiltean ghraineil,
'Bheir uatha 'n tabhachd 's ni 'n canran trom;
Bi fuachd is reotachd is cridhe leoint' ac',
Air chrith 's an dochas ri trocair fann;
Is binn an ditidh air chois 'nan intinn,
'S gun dad gu sith dhoibh's robh sgith 'bhi ann;
Is beanntanBheteir cho aird ag eiridh,
Gun ghuth o 'n ceile 's a leirsinn mall.

16 Cha dean e 'm fagail ro fhad 'sa' chàs so,
Gu'n cuir a ghras dhoibh teas-ghradh 'nan com;
A bheir dhoibh treoir agus spionnadh urail,
A' leum le sunnd thar gach bruth' is tonn;
Ni faoin an saoghal 's gu duibh dha ghoraich,
Mar dh' innis Pol dhuinn 'na chomhraig throm;
A' meas gach ni 'bhi 'na chall dha intinn,
Far nach robh Iosa 'na bhrigh 's 'na bhonn.

17 A shluagh tha laidir, 's gach cuis gu d' fhailean,
Och rannsaich trath ma 's e sta so d' fhonn;
'S ma tha e rioghachadh aird 'na d' intinn,
Is d' anam priseal beag brigh dhuit ann;

Mur fac thu d' fheuman air fuil na reite,
'S tu caillte 'n eigin ag eigheach fann ;
'S mur d' fhuair thu sith troimh an Uan a bhasaich,
Bi lasair ghaireach 'na h-aite thall.

18 'S gur truagh an aireamh a riagh'l a' Satan,
'S a' chomuin ghraineil is granda greann ;
'S am peacadh oillteil 'na neart ag eigheach,
An cuan na h-eigin 's a' leir-sgrios throm ;
Is corruich Dhia 'gha 'n cuir sios 'gha leireadh,
Cha 'n urrainn beul 'chuir an ceill ach fann ;
Na thuigeas truaghain le cradh is uamhas,
Troimh 'n t-siorruidheachd bhuan ann an truaigh gun cheann.

19 Nach faoin an amhghar dhuinn boillsg 's an fhasach,
A thig mar sgaile 'na dearrs' gu ceann ;
'Nuair thig am bas bhios 'na aobhar gaird'chais,
Dha 'n t-sluagh chaidh thearnadh tre ghras neo-fhealls ;
A sheasas laidir le gaol nach failnich,
Gu faigh iad sabhailt dha 'n aros thall ;
A sheinn nan orain as binne *chorus*,
'S iad foirfe comhdaicht' gun sgleo no meang.

LAOIDH XIV

Eadar-dhealachaidh an Taghaidh Bhith-bhuan ann an Staid Naduir agus Staid Grais

Air fonn: "Ho mar chuir mi 'n geamhradh tharum"

1 Co tha beo 's a thuigeas slan e,
Comain dhaoin' dha 'n aon is airde?
Chuir E aon mhac gaoil g' ar tearnadh,
'S trid iobairt tha slaint do pheacaich.

2 Bha sinn sgriost' an tuiteam Adhamh,
An cionta gin is bith ar naduir;
Iomhaigh Dhé air ceis ro alluidh,
Lobh air gnaths gu'n d' chramh a dhreach dhuinn.

3 Freumhan fallain cha robh sgial orr',
Cnuimhean gaoideil ruisg is riab iad;
Cha robh blath no stath 's an fhionan,
'S gach craobh a' crionadh mu ballaibh.

4 Fior smior nan craobhan-ubhail dhealrach,
Is croinn na fionain fiachail aillidh;
Call an luths gun sugh 'gha 'n arach,
Gun mheas 's iad a' cramh le cabhaig.

5 'S 'nuair 'chunnaic Iosa mar bha 'n saoghal,
Duint' a sas aig namhaid diogh'ltach;
Mar fhionan fas gun bhlath gun aobhachd,
Bha tacht' agus mucht' le droighinn.

6 Dh' fhag e chathair rioghail ghloirmhor,
Chuir e thaobh car uin a mhorachd;
A chomhraig an ait clann dhaoine,
Ri lagh gu'n d' dhiol e gach feorling.

7 'S iomadh truaghan duilich bronach,
Rinn fhuil-chraobhach saor o neo-ghlain;
Thug beath' agus saors' dha 'm buadhaibh,
Nach gabh luaidh aig meud a solais.

8 'S iomadh truaghan 's fianuis dhileas,
Dh' fhuiling caineadh, tair, is dimeas;
Tha 'n diugh an trusgan ro-ghloirmhor,
Sgeadaicht' ann an gloir nam firean.

9 'Nuair a thainig e dha 'n fhion-lios,
Ruith an driuchd mu ghrunnd na fionain;
'S anail chubhraidh urail chiatach,
Toirt neart agus freumhan fallain.

10 Faic an seudar, 's craobhan almoin,
Bha seargta marbh, gun chalg gun ailleachd;
Comhdaichte le duilleach fiorghlan,
'S bagaidean trom-fhion a' fas orr'.

11 Tha nis na meanglanan ro dhumhail,
Tigh'n gu cheil 's gach geug a' dunadh;
Is lannair annsant fuidh gach spog dhith,
'S a boladh mar rosan cubhraidh.

12 Chuir e spionnadh nuadh 's na geugan,
Bu ghreannach ruisg, bha gaoideal sgréite ;
Na h-eoin 's iad gu binn le 'n alaich,
Air nid fuidh sgail a cuid gheugan.

13 So an cruthachadh nuadh air daoine,
'Nuair rioghaicheas gras 'nan cuirtibh ;
'S a theannas an solus ri dealradh,
Le toradh is blaths na naomhachd.

14 'S ann tha bhuaidh am fuil na reite,
'Shil an t-Uan le cruas 'ga cheusadh ;
Nighidh i luibhreach is graineil,
Mar reultaibh aluinn nan speuran.

15 Nach cluinn thu osnadh throm ag urnuigh,
Anns a' gharadh le sbairn chiurrta ;
'S fallus fala fliuch 'ga chomhdach,
Giulain d' oillteileachd 's 'g ar saoradh.

LAOIDH XV

Truaighe an Aingidh

Air fonn: "An criosduidh aig bruaich Iordain"

1 O' CHAIRDEAN gaoil nach smaoinich sibh,
An deigh là chubhr' nan gras;
Air bas an aingidh 's uamhasan,
Cha ghabh e luaidh no air'mh;
An corp le pein 'ga aonagraich,
Le geilt is dumhlachd càis;
'S an coguis teth ag innseadh dhoibh,
Dé 'bhinn bhios ac' gun dail.

2 Bi 'n anam fiamhach, 's fuathach leis,
Bhi fuasgailt o thigh caomh;
Is mallachd Dhé a' doirteadh air,
Le doruinn is trom ghaoir;
Gun sgial air sith na tearuinteachd,
Seann sgeulachdan an tim;
Bu tric a gheall an diabhul dhoibh,
'N àm gniomhachadh droch ni.

3 Na deamhnan biasdail buaireasach,
Mu'n cuairt dhe leabaidh bhreun;
A' cuideachadh le uamhasan,
Is cruadh-chasan an eug;

Le cabhaig 'feitheamh an criochnachaidh,
'Gha 'n giulan sios le eilt;
Do dh' ifrinn dhubh nan dolasan,
Gun duil na's mo ri leigh's.

4 Bi firean fein a' criothnachadh,
Lé grath roimh fhiamh a' bhais;
Ged 's cinnteach dhoibh am beannachadh,
A ghealladh dhoibh tre ghras;
Is Criosd a rinn an t-aiseag dhoibh,
Le ghath 'thoirt o na phlaigh;
A thug o ghruaidhean beannaichte,
Druis fala thun a' lair.

5 Dé nis tha 'm beachd nan daoine,
Riamh nach d' smaoinich ach mar sgail;
'Nuair thug e Criosd' gu ghluinean,
Le trom-dhaors' is cudthrom càis;
An Ti 'bha ann o shiorruidheachd,
Neo-chriochnaichte gu brath;
Dha 'n aingidh 's ionnan comhrag dhoibh,
Ri chomhlach aig a' bhas.

6 'S 'nuair thig an trioblaid dheireannach,
'S gun ni 's an fheoil gu feum;
'S a theicheas an cuid sholasan,
'S an uaill 's an gloir gu leir;
'S iad tuigseach nach do mhiannaich iad,
Riamh Criosda mar an céil;
'S gun dad 'nan cridh' dhe sholasan,
Mar bhruid 'n trom cheo gun leirs'.

7 Cha 'n e gradh do Chriosda,
Na fior iorgain air a chliu;
A chluinntinn le mor ghairdeachas,
Fad al nan al 'na chuirt';
Ach dh'iarradh iad na'n tàrradh iad,
Bhi saor o 'n àmhuinn chiurrt';
'Chaidh dheasachadh o shiorruidheachd,
Dha 'n diabhuil 's dha luchd gaoil.

8 Nuair bhios iad air an luaisgeadh,
Le trom uamhasan a' bhais;
An fheoil air chrith 's ro phiantach i,
'Gha riabadh fodh' le sbairn;
Gun sith, gun taic, gun dochas ac',
'Dol chomhraig dhara bais;
O 'n mhallachd bhuan tre 'n t-siorruidheachd,
Gun bhriathran air an càs.

9 'S meirg nach deanadh dichioll,
Le dion shrith an là na slaint;
Nach tuig mor luach is prisealachd,
An tim gu iarraidh grais;
Nach deanadh an tearuinteachd,
Fuidh sgiath an Uain 's fo sgail
Na fala, 'ruith o chreuchdansan,
Gu leigh's gach sluagh o 'n bhas.

10 'Nuair thig am bas is gruamain air,
'S a bhuaileas e clann Dhé;
Bi 'n fheoil air chrith is ciurradh orr',
Ged 's aobhar saors' dhoibh e;

Is beannachd Dhé 'na chomhnadh dhoibh,
'S an céil 'toirt ordugh treun ;
Dha ainghlean bhi 'gha 'n treorachadh,
Troimh Iordain suas gu neamh.

11 'S 'nuair bhios na h-aingidh thruagha so,
'N an uamhas 's 'n an cuis-ghrain ;
'N an gne 'reir graisg an diabhuil,
'S iad cho iargailt ris 'n an cail ;
B' e miann gu'n d' fhuar iad Iosa,
Thilgeadh sios o chathair aird ;
'S mar biodh bacadh Dhia orr',
'S sealladh biasdail bhiodh na 'm bas

12 Tha Dia 'n a throcair chaomh,
Do chlann nan daoin' cur sgail ;
Air sgath a ghrais 'sa chaomhalachd,
Cha toir e chuis an aird ;
'S e m' bheachd na faigheadh 'n t-aingidh,
An ainneart chruadh a' bhais,
Bhi bruchdadh mach mar chordadh riu,
Gu 'm b' oillteil bhi riu laimh.

13 Cho luath 's a bhios an dealachadh,
An t-anam ris an fheoil ;
Is sgiorradh aig deamhnan grathalachd,
Le cabhaig 'gha 'n toirt leo ;
'S an diabhull, biasdail, uamhasach,
Deigh's an truaigh a chuir air doigh ;
'S an ionad anns na lasraichean,
Air fhadadh cus na's mo.

14 'Nuair thig iad steach air criochan,
Ionad iochdarach dubh a' bhroin;
Theid oillt is crith as ùr orra,
Nach ruig ar smaoin 'na choir;
Bi buirealaich is caoineadh,
'S eigheach aognaidh 'measg na ceo;
Is deatach lasrach 's gair oirre,
Tiugh bharcadh le teas mor.

15 Bi mallachadh is caineadh,
Aig na cairdean air a cheil;
A' coireachadh le aird ghuth,
'S tu chuir cearr mi le do ghné;
An ni ud riamh nach d' smaoineach mi,
Gu'n d' uraicheadh dhomh e;
'Gha m' sparradh gu gach grainealachd,
Gu'n d' fhas mi mar thu fein.

16 Freagraidh 'n sin an nabaidh e,
O phlaigh! 's tu dh' innis a' bhreug;
Is bheir e tuil gu chuimhne-san,
Dhe innleachdan dubh fein;
'N sin bi sgiorghail bhronach ac',
'S am beoil bi duint' le pein;
'S na deamhnan le 'n cuid sgiursairean,
'Gha smuideadh as a cheil.

17 'S e m' chomhairl' air an oigridh,
Fhad 's tha oirdhearcas 'n an slaint;
Is neart is treis' 'n 'ur buadhan,
Cothrom gluasad mar is aill;

Far an cluinn sibh soisgeul Dhé,
Air chuir an ceill le teachdairean graidh ;
Gu'm bi sibh tric ag eisdeachd ris,
'Gha mheas mar an t-seud is fearr.

18 Feudaidh sibh a chur suarach,
An diugh le 'n aill chuir fo thair ;
Gun mheas, na diù, na speis agad,
Do chliu Mhic Dhé 's da ghradh ;
Is fhuil 'ga saltairt suarach leat,
'S gun smuain agad mu bhas ;
Ged cheus, is lot, is bhruth thu e,
Is sgiursadh, is trom-chàs.

19 'S iomadh fear ni bocanas,
Á meud a threoir le fhlaisd ;
'S e 'n ionmhas, 'n uaill, 's an solasan,
Bhi comhradh air gach la ;
'S 'nuair bhios iad 's an tigh-osda,
Greadhnach, moralach, neo-sgath'ch ;
'S gach ni 'nam beachd a' soirbheachadh,
Gun doirbheachas gu brath.

20 Ach faic a nis 'na sineadh iad,
Air leabaidh sgith a' bhais ;
Is mallachd Dhé 's a phein orra,
Dé 's fhiach an uaill no lamh ;
Ged bhiodh an saoibhreas saoghalta,
'Na dhun air dun an aird ;
Cha toir e saors' na eutromach,
'N cuan aognaidh Iordain bais.

21 Bi 'n coguisean an comhnuidh,
An fhianuis bheo cuir an ceill;
Na tairgseachan ro-ghloirmhor,
Rinn iad spors dhiubh 'nuair a dh' eisd;
Thug iad iomadh bliadhna,
'G eisdeachd fialaidheachd is eigh'
An t-soisgeul, tairgse Chriosda dhoibh,
Mar bhreugan mheas an sgeul.

22 Na'm biodh *ball* no cruinneachadh',
Gu cridhealas is spors;
Bu luainach ait a' tional iad,
Gun ghruaim gun sgil air bron;
'S ged rinn iad tair air Criosda,
Cuid tri fichead bliadhn' is corr';
Gun churam dol dha 'n t-siorruidheachd,
Na's riaraicht cus na Pol.

23 Mo thruaighe 'chrionach eagalach,
Tha preasadh tigh'n 'na feoil;
'S a cas air bruaich na siorruidheachd,
'S dath riamhach air a loin;
Cha chluinn thu chaoidh 'na briathraibh,
Ach tuil bhreug is brigh na feol';
Tha dreach na nathrach 's iomhaigh-san,
Mu 'n ciabhaig is iad beo.

24 Ma gheibh iad sgoid na tàrradh,
Air bhi caineadh bochdan Chriosd;
'S gu faigh iad meang no failneadh ann,
Bi gairdeachas 'n an cliabh.

Bi cabhag as na cuiltean orr',
A' sputadh 'mach le 'm beul;
Ma chi iad toll cha chàirich iad,
'S e b' aill leo cus a reub.

25 Ma chi iad neach am priosan dhiubh,
Lan dith is eislean mor;
'S ro shuarach ni iad tair orr',
Le grain cha tig 'n an coir;
'S ged bhiodh iad ruisgt cha 'n eudaich iad
Aon bhreid a dhe'adh mu feoil;
Le acras ged a bhasaicheadh,
Gu brath cha toir dhoibh lon.

26 'Nuair thig an t-Uan 'na ghloir,
Air lath' mhoid, 's bhios fuaim nan speur
A' critheadh 'n t-saoghal bhronaich so
'S na duil 'n trom cheo gu leir;
'S na creagan leaghadh sios a' ruith,
'S gach sliabh a' dol á leirs';
'S co sheasas sud gun Chriosd' aige,
Gun fhiamh le sgrathadh geur.

27 'S bi firean le mor ghairdeachas,
Le clarsaichean na gloir;
A' seinn dha 'n Uan a shabhal iad,
O 'n namhaid 's o an fheoil;
Mar 's aird a bhios na tairneanaich,
Le fear an graidh 's na neoil;
Bi 'n diabhull 's a chuid ghrainealaich,
Ri failneadh le crith mhor.

28 'Nuair chi na fir 's an fhasach so,
An t-aon ghraidh tigh'n 's na neul;
An t-Uan 'na mhorachd sgeadaichte
'S na creagan dha toirt geill;
Na duil air chrith roimh lathaireachd,
Mar àmhuin theth gu leir;
'S na naoimh 's iad ait le gairdeachas,
'S Hosannas bhinn 'n am beul.

29 Tha cuid tha 'n diugh 's an fhasach so,
Mar Bhabilon le prois;
Am beachd gu mair an subhachas,
Gun mhulad thigh'n 'nan coir;
'S bidh slige an cinn air aiteachadh,
Le dorag ghroid na loin;
'S bi cnuimhean 's biasdan 's feasd aca,
Air sugh an cleibh fuidh 'n fhod.

30 A chairdean gaoil 's gach cearna,
Thuigeas Gaidhlig deanaibh uaill;
Á fuil an Uain 's á fhireantachd,
Mheud 's a fhuair sith tre buaidh;
'S ged bhi tu ann am prioson,
'S iomadh sgiths is amhghair chruadh
Nach maith dhuinn duil ri solasan,
'N àm codhail thoirt dha 'n Uan.

LAOIDH XVI

AN FHEIN

Air fonn: "Horan Ho hori horo. Tha mi gith 's mi pasgadh sheol"

1 OCH nan och is mar tha mi,
Corp a' bhais 'g am' thoirt fo chis;
Cho beag 's tha dh' fhas nan gras 'na m' chridhe,
Cho luath 's tha chrioch a' teannadh rium.

2 Ged a leughainn 'n soisgeul naomh,
'S ro thric mo smuain mar chuairt na gaoth;
Is brigh nam briathran fialaidh cubhr',
Mar ni gun sugh gun bheannachd dhomh.

3 Tha sò 'na bhron 's 'na leon dha m' chridh',
B'e m' mhiann mo dheoir gu'n doirteadh sios;
An aite grais fo bhlath 's fo dheis',
'S ro choslach brigh an droighinn rium.

4 Ach gloir dha 'n Uan a dh' fhag dhuinn sgriobht,
Na briathran gloirmhor soghmhor fior;
An neach tha bronach leòinte sgith,
Tha fois is sith trid fhala dhuinn.

5 Mo chluasan bodhar mar an ceudn',
Le eigh nam biasd a dh' fhiar mo cheum;
'S e leomhan oillteil sheolt' 's an " fhein,"
Is tric a leir 's a theannaich mi.

6 'S e 'n diabhull ughdar mor na plaigh,
'S e 's bith o thus is grunnd a cail;
'S e 'miann bhi 'n uachdar uaillmhor aird,
'S gloir 's gach ait bhi 'g amharc orr'.

7 An ait air Criosd bhi toirt an suil,
Air crann an aird 's a lamhan sgaoilt';
'S e their a' phlaigh a mhain do shuil,
Dh' fheuch bheil thu naomh 's 'nad' airidh ann.

8 Ged 's tric a mheall e mi o thus,
'Nuair bha mi 'm shuainnean truagh gun tùr;
An diugh 'nuair b' choir dhomh eoladh grunnd,
'S ro thric mi 'n daors' gun ghabadh aic'.

9 'S e aon do theagasg sheolt' na " fein,"
Do shuil 's do smaoin bhi duint riut fein;
'S mur bi gach cuis 'reir d' uigh 's do ghné,
Cha diu Mac Dhé 'bhi 'g amharc ris.

10 Mur faigh thu urnuigh bhriathrach bhlath,
Le tart is deigh air Leigh na Slaint;
'S gu'm bi do dhorn 's do dhorlach lan,
Cha n' fheith thu ghras 'na ghheallaidhean.

11 'S 'nuair shileas do shuilean struth gheur,
'S ro aird do bheachd 's an àm ort fein;
Do chupan lan air bharr an t-sleibh,
Gun ni fuidh 'n ghrein 'bheir smalan ort.

12 So agad an fhein air doigh,
Thu nis cho naomh 's cha chlaoin na's mo;
'S mi sheasadh bàs, is càs, is mòid,
Air sgath Iehobhah cheannaich mi.

13 Ach stad gu'n crom thu sios an gleann,
Am measg na fuathan 's uamhraidh' greann;
'S tu teagmhach, leointe, neonach fann,
'S gu'n cuireadh meann 'am falach thu.

14 Seall air Peadair le ghuth treun,
'S e 'm beachd gu brath nach failneadh e;
An Ti b' e ghaol 's a run fuidh 'n ghrein,
Rinn aicheadh geur nach b' aithne dha.

15 Fhuair mi mach air iomadh uair,
Mo chunnard mor o 'n fheoil 'na m' chuairt;
Ged 's iomadh blar a dh' fhag i truagh,
Tha stri is buaireas fhathast innt'.

16 Ged 's iomadh buille sgaiteach gheur,
Thug lagh is bas dha 'n phlaigh an fhein;
'S 'nuair gheibh i fas ro aird a ceum,
'S a' seann duin gleust fo' n' bhrataich aic'.

17 'Se so 'n da namhaid dh' fhag mi truagh,
Cho beag do dh' fhas nan gras 's cho fuar;
'S ro thric 'nan deann le lannan cruadh,
A' gleachd ri buadhan m' anam iad.

18 Ach spiorad naomh nan uile ghras,
A bheir gu m' leirs' crann-ceus' an aigh;
Is fuil na reit a' leum 'na m' ait,
Bheir buaidh 's gach blar le cabhaig dhomh.

19 Gloir dha 'n Uan a thainig riamh,
'Nuair 's miosa stoirm is goirsg nan sian;
A thig air bord 'nuair 's mo bhios fiamh,
Bheir ciuin is feath an ealamhachd.

20 Bi Satan mor is fheachd ro threun,
Le brataich aird is garaich gheur;
Ma gheibh e 'm bron 's o neoil clann Dhé,
Bhi caoidh an céil 's e falaicht orr'.

21 As ùr 'nuair chluinnear guth a ghraidh,
Bi fonn 'n an cridh le sith nan gras;
A' seinn le sunnd 's le durachd aird,
Is ceann an namh na starsaich dhoibh.

22 Air ceannard mor is gloirmhor buaidh,
Le cord as ùr is sgiursadh luath;
'S gach teagamh mhealta mhanndach fhuar,
Mar sneachd is fuaim aig lasair ris.

Printed by
MORRISON & GIBB LIMITED
Edinburgh

428048

Macleod, Murdo
Laoidhean agus dàin spioradail.

LCelt
M1656kx

NAME OF BORROWER.

DATE.

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

